

ΕΛΛΗΝΟΠΥΛΑ

ΤΟΥ Κ. ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΤΑΞΑ

ΠΑΡΘΕΝΑ ΤΗΣ ΚΑΛΟΣΥΝΗΣ

Κανείς δέν θά τήν ξεχάσῃ τήν «γιαγιά» τῶν περυσινῶν Χριστουγέννων. Ἐπρεπε νά ξεκινήσῃ κάθε βράδυ ἀπό τὸ μακρυνὸ τῆς ἐρείπιου στὰ Κρῶρα, νά περάσῃ μέσα ἀπὸ τὰ ἄλλα ἐρείπια πού εἶχε σκορπίσει στὸ χωριὸ ἢ γερμανικὴ μανία, νά κροταλίξῃ ἐπάνω στὸ χιόνι καὶ νά φθάσῃ στὸ ἐρειπωμένον ἐκκλησάκι τοῦ χωριοῦ, τὴν Παναγιά, ἀποφασισμένη ν' ἀνάψῃ ὅπως ὅποτε τὸ καντηλὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἐτίναξε στήν πόρτα, μᾶλλον στὸ ἀνοιγμά της, γιατί πόρτα δέν ὑπῆρχε πιά, τὸ ἄσπρο ἀπὸ τὸ χιόνι μαυρομάντηλο τοῦ κεφαλιοῦ της, σταυροκοπιῶταν καὶ ἐφθάνεν ὡς ἐκεῖ πού κάποτε ἦταν τὸ Ἱερό, ἡ Ἁγία Τράπεζα, ὁ Σταυρός. Ἐνα κουτί ἀπὸ κονσέρβα, ἦταν τὸ καντηλὶ. Ἐβγαξε ἕνα μπουκαλάκι λάδι ἀπὸ τὴν τσέπη της, καὶ πού πιὸ πολύτιμο δέν ὑπῆρχε ἐκείνες τῆς μαῦρες ὄρες τοῦ περυσينوῦ Δεκεμβρίου, τὸ ἀδειάζει στὸ κουτί τῆς κονσέρβας, εἰσαχνε ἕνα φυτόλι, τὸ ἀναβε καὶ ἀφοῦ ἔκανε γονατιστὴ τὸν σταυρὸ τῆς συκωνότην κι' ἐφευγε ἀφίνοντας τὴν στερεότυπη εὐχή της.

—Καλή σας νύχτα κι' ἡ Παναγιά μαζί σας παιδιά μου.

—Καλή νύχτα γιαγιά...

Τὸ μικρὸ φῶς τοῦ καντηλιοῦ, δέν ἐφώτιζε τὸ χλωμὸ πρόσωπο τοῦ Ἐσταυρωμένου, οὔτε εἰκόνας ἄγιων, οὔτε τίποτε πού νά θυμίσῃ τὴν εὐλαβικὴν του προέλευσι. Ἡ γερμανικὴ φωτιά, εἶχε περάσει καὶ ἀπὸ τὸ ἐκκλησάκι τῆς Παναγίας καὶ δέν εἶχε ἀφήσει παρὰ μόνον τοὺς τοίχους. Οὔτε εἰκόνας ὑπῆρχαν, οὔτε μανουάλια, οὔτε καντηλές, οὔτε ὁ παλιὸς του φτωχικὸς πολυέλαιος, οὔτε ἐξαπτέρυγα καὶ φανεῖ. Καὶ ἀπὸ τὸν Σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ, δέν ἀπόμεινε παρὰ τὸ ἕνα τοῦ ὄρθιο ξύλο, πίσω ἀπὸ τὴν πέτρινη ἁγία Τράπεζα. Ὅμως καὶ ἐφώτιζε ἐκεῖνα τὰ βράδια τὸ καντηλάκι τῆς εὐλαβικῆς-γιαγιάς: Τὰ κληρονομημένα ἀπὸ τὴν κακουχίαν, τὴν ἀγωνίαν, τὴν κακοποίησι καὶ τὴν στέρησι πρόσωπα διακροσίων καὶ πλέον ἀνθρώπων πού εἶχαν ζερριζωθῆ ἀπὸ τὰ σπιτία τους, εἶχαν ὀδηγηθῆ ὡς τὸ ρημαγμένον χωριὸ καὶ εἶχαν ριχθῆ στὸ ἐρημωμένον ἐκκλησάκι, πού ἡ μανία τοῦ ἐγκλήματος εἶχε μεταβάλλει σὲ φυλακίαν. Πόση παρηγορία, τὸ χλωμὸ ἐκεῖνο φῶς, τῆς «γιαγιάς» πού ἔτρεμε μέσα στὸ κουτί τῆς κονσέρβας!...

Χριστούγεννα ξημερώναν κι' ἡ «γιαγιά» ἦρθε ὅπως πάντα, μόλις ἐβράδυνασε. Ἐτίναξε πάλι τὸ χιόνι τοῦ κεφαλιοῦ της κι' ἐμπήκε. Τὸ «καντηλάκι» μὲ σμῆνο τὸ λάδι του, περιμένε νά πάρῃ πάλι ζωὴ ἀπ' τὰ χιόνια της. Τὸ ἐτακτοποίησε ὅπως πάντα. Τὸ ἀνάψε. Ἐκάμε γονατιστὴ τὸν σταυρὸ της, ὅμως δέν ἐφυγε ὅπως κάθε βράδυ. Ἐβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη της ἄλλο ἕνα κουτί κονσέρβας, τὸ γέμισε λάδι, τὸ ἐτακτοποίησε καὶ τὸ παρέδωσε στὰς ταχυγικούς ἀνθρώπους πού εἶχαν φθάσει ὡς ἐκεῖ «Ὁμοιοί».

—Ἄμα νυχτώσῃ καλά, παιδάκια μου, ἀνάψετε κι' αὐτὸ τὸ καντηλάκι γιὰ σᾶς. Τρόμαξα νά εἰκογεμῶσω λίγο λαδάκι γιὰ νά σᾶς τὸ φτειαζῶ. Χρι-

στούγεννα ξημερώνουν· μὴ μείνετε κι' ἀπόψε στὸ σκοτάδι.

Καὶ μᾶς ἄφησε μὲ τὴν τυπικὴ εὐχή της, συμπληρωμένη κι' ἐκείνη:

—Καλή σας νύχτα, ἡ Παναγιά μαζί σας. Καὶ γλήγορα στὸ σπιτί σας, παιδάκια μου!...

Ἐνα καντηλὶ μέσα στὸ Ἱερό, ἐπάνω στὴν ρημαγμένη Ἁγία Τράπεζα, γιὰ τὸν Χριστὸ μᾶς. Ἐνα δεύτερο καντηλὶ ἀπόψε, στὴν ὑπόλοιπη ἐκκλησιά, γιὰ τοὺς πνευμένους ἀνθρώπους. Ὅμως καὶ τὰ δύο μαζί, φωτίζουν τὴν σκέψι μᾶς καὶ φωτισμένη τὴν στέλνουν κεντὰ στὴν γιαγιά, κάπου σὲ κάποιο ἐρείπιον τοῦ χωριοῦ, πού ἔχει ἀντικαταστήσει τὸ παλιό, ἤρεμο σπιτάκι της...

Κι' ὅσο προχωράει ἡ ἀγρυπνὴ νύχτα, κι' ὅσο πιὸ πολὺ ζωντανεύει ἡ Πίστις στὸν Θεὸ πού γεννιέται, μὲ τῆς ψαλμοδίες πού ὑψάνονται στὸν Θεὸ μέσα ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά—φυλακίαν, τόσο πιὸ πολὺ ἡ σκέψι μᾶς τρέχει κεντὰ της...

Γιὰ δέξ! Κάθε βράδυ ἡ γιαγιά ἀναβε τὸ καντηλάκι της, πού φώτιζε βέβαια τὸ ἀπομεινάρει τοῦ Σταυροῦ, ὅμως φώτιζε καὶ τοὺς πνευμένους Ὁμήρους τῆς Ἐκκλησίας. Κι' ἀπόψε, δύο καντηλάκια γιαγιά, καὶ ἐτρόμαξες νά εἰκονομίσῃ τὸ λάδι τοῦ δευτέρου. Πόσο βαθεῖα θά πρέπει νά εἶναι ἡ Πίστις στὴν ψυχὴ σου, καλὴ γιαγιά, γιὰ νά εἶσαι βέβαιη πὼς τὸ καντηλάκι τοῦ Χριστοῦ μᾶς συνεκέντρωνε τὸ φῶς του μόνον ἐπάνω στὸν Σταυρὸ του κι' ἄφηνε ὅλους ἐμᾶς στὸ σκοτάδι, γιὰ νά σκεφθῆς πὼς ἀπόψε γιὰ νά χαρίσῃς καὶ σ' ἐμᾶς λίγο φῶς, χρειάζονταν τὸ δεύτερό σου καντηλάκι!...

Μὰ καὶ πόση δίκαιη δέν εἶναι ἡ Πίστις σου «γιαγιά»—Γυναίκα, καὶ πόση εὐγνωμοσύνη δέν ἔχει στὸ περιεχόμενό της, ἔστω καὶ ἀδελὰ σου, γιὰ τὴν Ὑπέρτατη Δύναμι—τὸν Θεὸ μᾶς, πού ἐφθασε ἕως Ἐσέ, γιὰ νά πάρῃ μορφή ἀνθρώπου καὶ νά σώσῃ τὸν Κόσμο! Γιὰ σκέψου καλὴ μᾶς γιαγιά! Ἄν ὁ Θεὸς δέν ἐφθασεν ὡς τὴν Μαρία τῆς Ναζαρέτ καὶ ἂν δέν τὴν ἀνύψωνε σὲ Μητέρα τοῦ Θεοῦ, θεοποιώντας ἔτσι ἐσένα—τὴν Γυναίκα, ἃ βέβαια, δέν θά ὑπῆρχεν αὐτὸς ὁ σύντροφος τῆς ζωῆς, δέν θά ὑπῆρχεν αὐτὴ ἡ παρηγορία τῆς δυστυχίας... Δέν θά ὑπῆρχες ἐσύ γιαγιά ν' ἀνάψῃς τὸ καντηλάκι πού μᾶς φωτίζει ἀπόψε στὰ Κρῶρα γιὰ νά ὑμνήσουμε τὴν Γέννησι τοῦ Χριστοῦ μᾶς μὲ τὸ δάκρυ τῆς θλίψεως στὰ μάτια καὶ μὲ τὴν συντριβὴ τῆς μετανοίας στὴν ψυχὴ, δέν θά ὑπῆρχαν τόσες καὶ τόσες ἄλλες πού τῆς ὑπόλοιπες ἡμέρας στὸν ἀτέλειωτο δρόμο τῆς ὁμηρίας ἔδιναν ἕνα κομμάτι ψωμί στοὺς πεινασμένους κι' ἕνα ποτήρι νερὸ στὰς διψασμένους, δέν θά ὑπῆρχαν ἐκείνες πού ἀνοιξαν τὴν πόρτα τῆς καλύβας τους γιὰ νά φιλοξενήσουν καὶ νά σώσουν ἕνα ἄθωο δραπετὴ, βαζόντας σὲ κίνδυνο τὴν δική τους ζωὴ, κι' ἄλλες πού ἔτρεχαν μὲ τὰ βετάνια τῶν βουνῶν τους, γιὰ νά γιατρέψουν πληγὴς τῆς πεζοπορίας...

Πόσο σοφὰ σ' ἐθεοποίησε ὁ Θεὸς γιαγιά—Γυναίκα—Μαρία τῆς Ναζαρέτ, ἀθάνατη Παρθένα τῆς καλωσύνης!...

ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

ΚΑΙ ΛΙΣΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

ΝΕΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ

Με ανυπόκριτη χαρά οι θιασώται της εύγενούς έξο-

μήσεως της ελληνικής νεότητος διά την κατάληψιν μιας

τιμητικής θέσεως εις τας επάλξεις των πνευματικών και

Κ. Α. Κ.

του απ' το φρενήρη δρόμο προς τη Νύχτα για να

Ετσι καλωσύνεψε το μουντό απ' τα σύνεφα στε-

Κι' όταν ηρθε ο καιρός να πάρουν τα μάρμαρα

Κι' έπειτα από αιώνες όταν στα πέρατα της

ΑΝΤ. ΣΒΩΚΟΣ

ΜΟΡΦΕΣ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ...

ΛΑΖΑΡΟΣ Μ. ΠΗΝΙΑΤΟΓΛΟΥ

Ο ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΣ ΚΙ' Ο ΦΙΛΟΣ

...Ήταν καλοκαίρι του 1932. Τόν γνώρισα, μόλις πρω

Από την πρώτη στιγμή φαινόταν πως θα ξεχώριζε

Ζήσαμε μαζί, στην ίδια δουλειά χρόνια πολλά κι'

Κι' όταν το βάρβαρο πόδι του κατακτητού πάτησε τα

Ο Πηνιάτογλου έμεινε εδώ, όπου με δυο άλλους ξεχω-

Χωριστήκαμε για να συναντηθούμε κάποτε, όταν ή

Και ή στιγμή εκείνη έφθασε. Με την ίδια λαχτάρα,

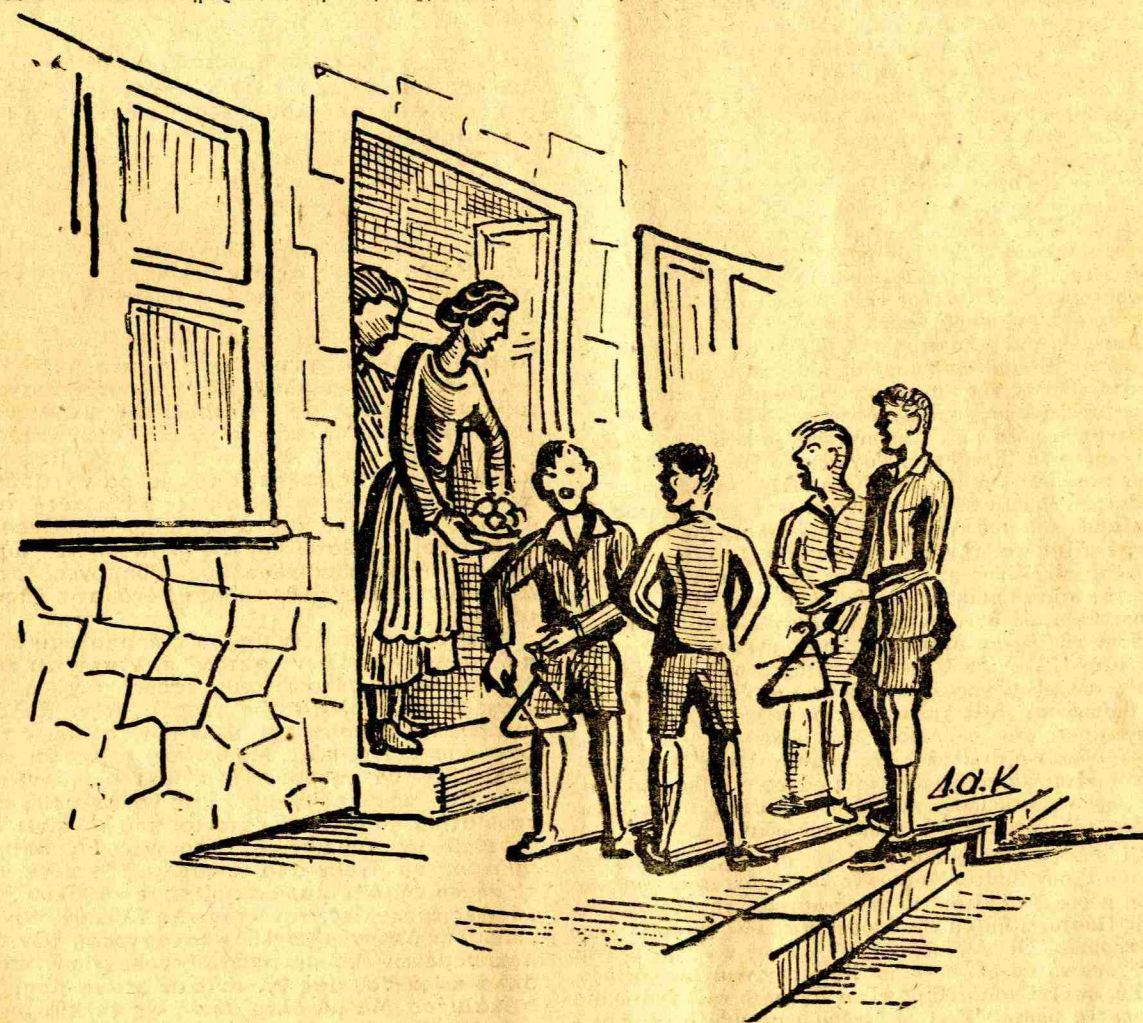
...Και προχτές μέσα στη Μητρόπολι, του έδωσα το τε-

Σ. Π. ΣΕΛΛΗΝΑΣ

Υστερα από την παγκόσμιο πολεμική θεομηνία και την

Τα σημαντικά και οι καμπάνες χιλιάδων εκκλησιών ο-

συναυλία θα αναγγείλουν στα εκατομμύρια των πιστών τη

σμοιόστορικό γεγονός της γεννήσεως του Θεανθρώπου.

Η μεγάλη αυτή γιορτή των Χριστουγέννων είναι πε-

χνίδια και δώρα. Γλυκίσματα, φιδόγκοι από καθαρό άσπρο

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΠΟΪΑ ΤΟΥ ΡΙΜΙΝΙ

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΑΔΕΛΦΑΙ ΣΤΗ ΣΕΝΕΓΚΑΛΙΑ

ΠΛΑΪ ΣΤΟ ΚΡΕΒΒΑΤΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

Όταν μία μέρα οι ψυχές γαληνέψουν, παραμερισθούν η τρικυμία των παθών και η χώρα αυτή ξανάβρει τον δρόμον της...

Και θα διαβάσει το Έλληνόπουλο της αύριο ότι: Στις ώρες του ανέλπιδου Έθνικού σπαραγμού, στις ώρες που το τίμιο χρώμα της Ελλάδος έμολύνετο από το βρωμερό πέλαμα του κατακτητού...

Έτσι μία μέρα η πληγωμένη Έθνική ψυχή σπαράσσει από αγάλλισσι. Ο όρκος άρχισε να εκπληροούται. Τα Έλληνικά όπλα άντησαν στο Έλ. Αλαμείν. Από όλα τα σύμματα Έθνη πλέκονται διθύραμβοι για την Ελλάδα.

Και να τα παλληκάρια μας. Άψηφώντας τον κίνδυνον πολεμούσαν σαν λιοντάρια. Οι πρώτοι νεκροί, οι πρώτοι τραυματίαι ξεπλώνονται στα πρόχειρα κρεββάτια της εκστρατείας...

Ριμινίτισες. Όταν το έκστρατευτικόν σόμα ξεκινούσε για τόν Ρίμινι οι κοπέλες αυτές δεν θέλησαν να αποχωρισθούν τούς συντρόφους των στη σκληρή αποστολή.

Τό ταξίδι από τόν Πόρτ-Σαΐδ μέχρι τόν Τάραντα υπήρξε αγωνιώδες. Άπ' την Ρόδο και την Κρήτη έξορμούν τα γερμανικά υποβρύχια και τα γερμανικά στούκας. Συναγεμιοί, προπετάματα καπνού, συγκινησις, άνησυχία, αγωνία. Όλα όμως παραμερίζονται.

Ένα πρωί βρίσκουμε τις Έλληνίδες αδελφές στο Σπολέτο. Είναι χαρούμενες γιατί έχουν την πληροφορίαν ότι θα ξεκουραστούν μένοντας επί δεκαήμερον εκεί.

δες ταξείδι τις αποβιβάζει στον κάμπο Ζεβί. Από της στιγμής αυτής μετέχουν ενεργώς εις τόν άγώνα. Βρίσκονται στη ζώνη των επιχειρήσεων. Από ώρας εις ώραν θα δοθής τόν σύνθημα της ηρωικής έξορμής της Όρεινής μας Ταξιαρχίας.

Και άρχίζει η προσπάθεια, άρχίζει ο άγών. Ένα ήμικατεστραμμένο κτίριο, χωρίς τζάμια, μεταβάλλεται εις Νοσοκομείο. Οι αδελφές φέρονται με τα μούτρα στην δουλειά.

Από δω και πέρα άρχίζει η προομνή, τόν χτυποκάρι - Θεέ μου βοήθησε τά παιδιά μας! Η μάχη μάλιστα. Οι Έλληνες θριαμβεύουν αλλά πληρώνουν τόν φόρο της νίκης, που στα χρόνια μας τείνει

Η ομάδα των ηρωικών Έλληνίδων του Ρίμινι κατά την επιστροφή των εις την Πατρίδα.

να λησμονηθή. Φθάνουν τα πρώτα φορεία κι ακούγονται οι πρώτοι βόγγοι. Σπαράσσει η ψυχή των αδελφών, αλλά συγκρατούνται. Σάν γήσιες Έλληνοπούλες άφίνουν ν' άνθιση τόν χαμόγελο της υπερηφανείας και με τόν χάδι τους και την καλωσύνη τους σκορπίζουν τόν βάλαμο της παρηγοριάς.

Οι ανώτατοι αξιωματικοί των συμμάχων μας παρακολουθούν κατάπληκτοι τόν τόν πολέμιό τους που μεγαλοφυόσαν στο Ρίμινι όσον και την ύπεροχον άφοσίωσιν εις τόν καθήκον του Νοσοκομειακού προσωπικού έν γενεί.

Αυτά θα διαβάσει τόν Έλληνόπουλο της αύριον. Αυτά που λησμόνησαν σήμερα οι καλοί και σύμμαχοι, αυτά που καθηγίασαν με τόν αίμα των τ' αδελφια, αυτά που έφρπαναν με τ' άνομήματά τους και τούς πρόπους των μαρκεϊο άρησιπάτριδες...

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ ΚΑΝΟΥΝ ΣΧΕΔΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

Από τόν 1940, τόν Λονδίνο έγινε η έδρα μιας των μεγαλυτέρων γυναικείων οργανώσεων, για την μεταπολεμική οργάνωση της ειρήνης. Άμα τά φώτα του πολιτισμού σβύσανε στη μία χώρα μετά την άλλη από την εισβολή των έθνικοσοσιαλιστών, πρόσφυγες φθάσανε στα παράλια της Άγγλιας άπ' όλες αυτές τί χώρες.

Παρουσιάστηκε έτσι μία μεγάλη ευκαιρία για τά μέλη του Συνδέσμου της Διεθνούς Οργάνωσης των γυναικών να φέρη σε έπαφή όλες αυτές τίς γυναίκες και την άρπάξανε δίχως δισταγμό. Κάθε χώρα που αντιπροσωπεύτηκε είχε προσδεύσει πολύ κατά τόν διάστημα μεταξύ των δύο πολέμων και κάθε μία άπ' αυτές ήταν σε θέσι και πολλά να μάθη, αλλά και πολλά να διδάξη συνεπεία της είκοσαετούς πείρας της.

Κανείς την έποχή εκείνη δεν μπορούσε να προβλέψη πόσο καιρό θα διαρκούσε ο πόλεμος και ποιά θα ήταν η εξέλιξη. Άλλ' αυτές οι γυναίκες ήταν βέβαιες για δύο πράγματα. Ότι για να διατηρηθή η ειρήνη μετά τόν πόλεμο έπρεπε να ύπάρξη μία διαρκής και μεγάλη προσπάθεια εκ μέρους των Συμμάχων Έθνών πρós την κατεύθυνση μιας διε-

θνούς συνεννόησης και φιλίας και ότι έπρεπε οι γυναίκες ως σύντροφοι των άνδρων να παίζουν ένα ρόλο.

Ο Σύνδεσμος της Διεθνούς Οργάνωσης των Γυναικών δεν ήτο φυσικά μία νέα οργάνωσις, παρ' όλον που δεν ήταν γνωστή στον πολύ κόσμο.

Τόν Διεθνές Συμβούλιο των Γυναικών από τόν 1925 είχε ήδη καλέσει άλλες ομάδες πρós σχηματισμό μονίμου έπιτροπής για τόν διορισμό γυναικών στις έπιτροπές και σε άλλους οργανισμούς, που είχαν σχέση με την κοινωνία των Έθνών και για την συμμετοχή τους σε όλες τίς Έθνικές αντιπροσωπεΐες.

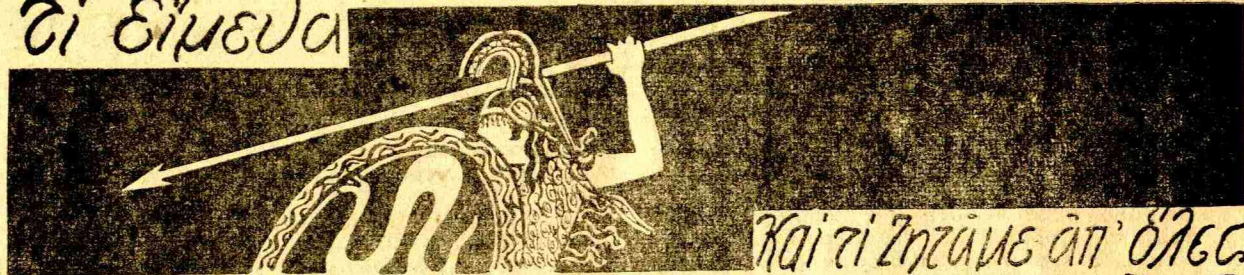
Η μόνιμη αυτή έπιτροπή αποδείχθηκε τόσο ωφέλιμη, ώστε ύστερα από μερικά χρόνια, αποφασίστηκε να έπιδιωχθή μία στενωτέρη και συνεχής έπαφή και έτσι δημιουργήθηκε από την μόνιμη αυτή Έπιτροπή, ο Σύνδεσμος της Διεθνούς Οργάνωσης των Γυναικών, που περιλαμβάνει δώδεκα περίπου Διεθνείς Γυναικείες Οργάνωσεις. Ο Σύνδεσμος αυτός από της ίδρύσεώς του, διατήρησε τή στενή του έπαφή με την Κοινωνία των Έθνών και τόν Διεθνές Γραφείο Έργασίας επί διαφόρων κοινωνικών και βιομηχανικών προβλημάτων και όταν η Κοινωνία των Έθνών τόν 1932 διώρισε μίαν έπιτροπή έμπειρογνωμόνων για να μελετήσουν τή θέση των γυναικών εις τόν κόσμο, ο Διεθνής Σύνδεσμος έδωσε την δόκιμη συνδρομή του. Ο πόλεμος διέκοψε τήν σοβαρή αυτή έργασία.

Ο Σύνδεσμος είχε πάντα τόν κέντρον του στο Λονδίνο, παρ' όλο που συνεδρίαζε πρós τόν πολέμου τακτικά μία ή δύο φορές τόν χρόνο στην Γενεύη. Δεν έχει δικά του κεντρικά γραφεία και η Διοίκη-

Αί Άγγλίδες άντικατέστησαν τούς άνδρας εις τάς φορτοεκφορτώσεις πλοίων εις τούς λιμένας. — Έκπαιδευτήρια έξηγεϊ εις τάς μαθητευόμενας, τόν τρόπον χρήσεως τιμονιού μασάνας.

Τι είμεθα

ΒΡΑΒΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΟΥΠΟΙΟΥΣΙΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ

Και τι ζητάμε απ' όλες

Ήταν φυσικό μέσα στα ταραγμένα χρόνια της αιματοβαμμένης Εύρωπης να δημιουργηθούν νέες τάσεις στις επαναστατημένες κοινωνίες δρώντων Έθνών, επάνω σε όλα τα επίπεδα και με κοινό αντίπεριγεγισμα προφανώς τον νέο μεταπολεμικό πολιτισμό. Έτσι και ο δίκιο μας το κεφάλαιο, το κεφάλαιο της γυναίκας, ανεγανισθησαν με ρόδινες υποσχέρσεις, θεωρίες πολιτικές και κοινωνικές που καινοίον τον χώρο των διαφόρων οργανώσεων, έπρωπαθησαν ή κάθε μια να μας κατακτήσει για το δικό της σκοπό.

Δέν θα έκτεταθούμε εδώ περισσότερο στην ανάπτυξη της άπαιθμησίας των έργων και μεσων μιάς έκδοσης απ' αυτή. Θα τονίσουμε όμως ένα και μόνο: ότι και από το Έθνικό πλαίσιο ζήτησαν στην χώρα μας να κάμουμε φλαριστούν, διενοιατικά συστήματα υποκατανομή, όχι μόνον την ύπαστοσί μας σάν έθνος αλλά και αυτήν την ύπαστοσί της πλέον υπονυπώδους Κοινωνικής ομάδος: της οικογενείας. Γιατί αυτό ήταν το αποτελεσματικότερο μεσον για την πλήρη διάλυσι της εθνικής μας ύπαστοσσεως. Έτσι ακούσαμε, σάν δήθεν άπαραίτητο δρο για το Έπαναστατικό έσοχόμα, πρός νέες κοινωνικές μετρορυθμίσεις, έξυπνητοσσεσ τοίς κρυφούς σκοπούς της κα-

σις του περιέρχεται στις αντιπροσωπείες των διαφόρων οργανώσεων.

Έτσι υπογραμμίζεται ο συνδυετικός χαρακτήρ της οργανώσεως. Ίσως αυτό να φανή λίγο παράτυπο, το γεγονός όμως είναι ότι ο Σύνδεσμος δούλευε καλά.

Κατά την διάρκεια του 1941, ο Σύνδεσμος συνεδρίαζε τακτικά άσχολούμενος με διάφορα ζητήματα.

Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που τον άπρηχόλησαν είναι ή τύχη των εκατοντάδων χιλιάδων άνδρων, γυναικών και παιδιών οι όποιοι μετά την άνακαχή έπιστράφεον στις πατρίδες τους και στα σπίτια τους ύστερα από χωρισμό τόσων έτών και καταναγκαστικά έργα στις ξένες χώρες.

Ένα πρακτικό αποτέλεσμα των διαφόρων συνεδριάσεων είναι ή εκπαίδευση των μελών, που έπιθυμούν να προετοιμασθούν για το έργο της μεταπολεμικής άνασυγκροτήσεως της Εύρωπης. Η Βρετανική Κυβέρνηση έπέδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για αυτό το ζήτημα και ίδρυσε και άλλα παρόμοια εκπαιδευτικά κεντρα. Λα αυτά έγιναν εθπρόσδεκτα από τις γυναίκες των κατειλημμένων χωρών.

Σο μεταπολεμικό τους πρόγραμμα άπαιτούν τη έξεωση γυναικών και άνδρων, πρός το συμφέρον όχι μόνον των γυναικών αλλά και της ολόκληρης, ως και την έξίσωση των μισθών.

Τονίζουν, τέλος, την ανάγκην να έξυψώσουν την θέση της γυναίκας τόσο στην διοίκηση της δικής τους χώρας όσο και σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς οι όποιοι θα άσχοληθούν με το έργον της μεταπολεμικής άνοικοδομήσεως. Θα έπιδιώξουν επίσης την κατάργηση όλων των μειονεκτικών διατάξεων στούς νόμους οι όποιοι άφορούν τις γυναίκες. Άς προστεθι ότι καταρτίζουν έναν καταλόγον γυναικών ένδεδειγμένων να συμπεριληφθούν στις διάφορες έπιτροπές, Έθνικών ή Διεθνών οργανισμών άνοικοδομήσεως.

ΛΕΝ. ΤΣΑΛΟΝΕΡ

ταρηνθείσης διεθνούς την παραγωγίσι κάθε δεσμού πρός πατέρα, μητέρα ή αδελφά για να δικαιολογηθί κανείς. έλευθέρω να αντίταξη και κάπως λογικά, για κείνους φυσικά, πνευματικήν αντίστασιν σά γηρασμένα μυαλά των μεγαλειτέρων' γιατί άσφαλώς δέν είναι εκείνα που προσφεροται εύφορώ ερα στες συναγωνιστικές προπαγάνδες που διδάσκουν άνι για το παλιό σέβας του σπιτιού, του πατροπαράστο στην Έλληνική Πολιτεα, τοίς νέους όρους της συναγωνιστικής οικογενειακής κολεκτιβας με συναγωνιστήμα και συναγωνιστήμα και κάθε δικαίωμα σφοξίματος ταύ τυχόν μαύρου αντιδραστού άδελφού που θα τονόυσε το σωμαίξμα τού παρυστρατημένου με το δικαίωμα του με αλειτέρου πρωτοτοκου.

Αυτά όλα δέν μπορούσαν όμως να εθρουν ένθερμη υποστήριξι σά παλιά μυαλά των οικογενειακών παραδοσεων, σάν τα δικά μας. Και μοιροία ή νύχη μας έταζε να έπωμισθούμε το βαρύ έργο της κμαύρης αντίδρασσης. Συνθήματα όμοια πρός τα υποστηριζόμενα από τις διάφορες ρεφορμιστικές οργανώσεσ, μας αφήρουν άσυγκλητες, και με βοθηά πίστι στο πρόσωπο του μεγάλου μας άρχηγού στρατηγού Ν. Ζέρβα, οι πρόσφατοι άγώνες του όποιου μās έγγυώνται για την πραγματική την άγαπη πρός την Έλλάδα και μόνον, έταχθμεν υπό την μεγάλην του Σημαία, την Σημαίαν της Μεγάλης Έλλάδος, να άγωνισθώμεν για εκείνα που νομιζομεν δίκαια, ήθικα, κολυτιμότερα και άγνώτερα και όσιώτερα των πάντων».

Για μās ισχύει έν και μόνον σύνθημα, μιά και μόνον επιδιώξι: ήθικη και μεγάλη Έλλάς. Αντιμέτωποι δέν πρός τον άγώνα των δυνάμεων του σκότους, διακηρύττομεν ότι για μās ισχύει ή οικογένεια σάν έερο βάθρο του άγώνα μας. Γιατί έμεις θέλομε έόδητα για κοινή αντιμετώπιση των έχθρων μας και όχι ήθικό ξεχωράλωμα που μοιρίζει σπηλά και διάλυσι. Αυτός είναι ο λόγος που για μās ο πρώτος προορισμός της τιμίας γυναίκας είναι της στοργικής κόρης και μεθαύριο της στοργικής μητέρας, και στις δύο περιπτώσεις δέν αντιπροσωπεύει παντού όπου βρεθθί το μεγάλο μεγάφωνο των δικαίων της πατρίδος μας για μιά καλύτερα αύριο της εθνικής μας όλοητας, όπως έμεις όμως την έννοούμε και όχι οι... μικροελλαδίτισσεσ συντηροσσεσ που για πρώτο στάδιο του έργου τους διακηρύττουν την κατάργησι της πρώτης: γυναικείας ήθικης βάσεως.

Άνεξάρτητα από το τι προσφέρει οικονομικά από την πολύμοχη ίσως έργασία της, ή γυναίκα δέν πρέπει να θεωρη τον έαυτον της πυρήνα επαναστατικής, ανεξαρτησίας κακώς έννοουμένης μέσα στην πατρική της στέγη αλλά τούναντιον να διαβλέπει υποχρεώσιν προσφοράς άσχοπείσεως, για κείνους που της έδωσαν τα όπλα στον πόλεμο της βιοπάλης.

Δέν παραγνωρίζομε την αξία του γυναικείου συντελεστού στο κοινωνικό σύνολο αλλά διακηρύττομε ότι ή παράφρασι των δικαιωμάτων μας δέν μπορεί παρὰ να δημιουργηθί ούτοπίες άμαξίων εις τις όποιες έν πάση περιπτώσει ο έγωϊσμός θα έπρεπε να όμολογήσθ ότι ή τεκνοπείσι θα έπρεπε να είναι ο δευτερευόν προορισμός παραχωρόντας τα πρωτεία στην αντίκατάστασι των φουσταιών με πανταλόνια.

Άλλά μήπως τότε θα έπρεπε να διαγράψομε από το πλευρό μας ως άναγκαίο συντελεστή τον μέλλοντα πατέρα του παιδιού μας; Γιατί πώς θα δεχθί να άναλάβη μελλοντικές υποχρεώσεσ αυτός ο άνδρας άφου θα του άρνού-

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Πολλές κοπέλεσ γίνονται δυστυχιόμενες, γιατί βιάζονται να εύτυχίσουν, γιατί προσπαθουν να εύτυχίσουν. Άπό πολύ ένωρίς αρχίζουν το κυνήγι της εύτυχίας παντού, παντοτα και με όλα τα μέσα.

Κάποια έσφαλμένη αντίληψι, ότι ή εύτυχία είναι διάφορα και όχι σιγιμή, τις κάνει να νομίζουν, πώς κάπου, ο' ένα μακρυνό Έλδοράδο έπάρχει ή μεθυστική χαρά και ή περιπόθητη εύτυχία.

Σ' αυτή την ιδέα και ή αίτια και ή προσπάθεια και ο σκοπός είναι το ίδιο λανθασμένα.

Και πρώτα ή αίτια. Γυρθεούν την εύτυχία ή περισσότερες νέες, έπειδή θεωρουν την θέση των, την κάθε θέση των άνεπαρκή να ίκανοποιήσθ τους πόθους των, να δώσθ ούσιαστικό περιεχόμενο στις πορδαλές όνειροφαντασίες των. Ένας γάλλος ήθικολόγος λέγει, ότι κανένας άνθρωπος δέν γνωρίζει άρεκατή την εύτυχία της θέσεώς του. Πάντοτε κάθε τι, που έχομε είναι κατώτερο από κάθε άλλο, που μπορεί να έχομε. Έτσι ξεχνάμε επικίνδυνα το μεγάλο μυστικό, ότι εύτυχία δέν είναι να έχης εκείνο, που θέλεις, αλλά να θέλεις εκείνο, που έχεις.

Έπειτα ή προσπάθεια. Είναι ή εύτυχία κάτι, που κατακτάται, όπως π.χ. ή δόξα και το χρήμα; Δέν μου φαίνεται.

Άν πραγματικά έγίνοντο εύτυχεσ, όσοι προσπαθουν να κατακτήσουν την εύτυχία, τότε θα έπρεπε όλοι οι άνθρωποι να είναι εύτυχεσ, έπειδή όλοι των προσπαθουν.

Η εύτυχία μās έρχεται όπως ή χαρά, το κέφι, ο έρωτας. Χωρίς να περιμένης πρὸ πάντων εκεί, που δέν' το περιμένεις. Κυνήγι της εύτυχίας, θα πη κυνήγι του ίσκιου μας. Μέχρι της ώρας, κατά την όποια γράφονται αυτές οι γραμμές, κανένας δέν έπισσε την σκιά του.

Όσο για το σκοπό, όποιοσδήποτε σκοπός δέν μπορεί μόνος του να δημιουργηθί την εύτυχία. Πετύχει, δέν πετύχεις τους σκοπούς ή το σκοπό, θα είσαι εύτυχής ή δυστυχής ανεξάρτητα από την έξβασί της προσπάθειας. Το αντίκειμενο της προσπάθειας σου βρίσκεται ίσως σε μιά περιόχη, τελείως άπρόσιτη στούς ύπολογισμούς των ανθρώπων. Την ψυχή, δέν καταρθώσαν να την ουθίμίσουν ούτε σκέδια, ούτε σκοποί, ούτε όποιοσδήποτε προσπάθειες.

Μέσα εκεί, μέσα μας, όχι σε τόσο και χρόνο βρίσκεται ή εύτυχία, ή θεία φτερωτή σιγιμή, το θείο μεθύσι.

Έίπαμε όμως, σιγιμή και όχι διάρκεια. Διαφορετική αντίληψι κάνει τον άνθρωπο χιμαιρικό κυνήγο και την ζωή του μάταιο, άχαρο και κάποτε επικίνδυνο κυνήγι.

Το κυνήγι της εύτυχίας.

IDEM.

μεθα το βασιμότερο γνώρισμα της άναγνωρίσεως των θυσιών του για την άνατροφή του παιδιού μας;

Και τότε μήπως θα έπρεπε, ν' άποδυθούμε μόνες μας στον άγώνα της ζωής, δίχως καμιά βοήθεια όπως συμβαίνει εις την θερηκευτική οικογένεια με την συζυγική συμβίωσι και την διανομή ανθρώπινων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων μεταξύ των δύο φύλων;

Κι' αυτό ονομάζεται διεθνοιστική χειραφέτησι δηλαδή καταδικη της γυναίκας σε είκοστειτάωρη δουλειά, για να άνθέξθ στις άπαιτήσεσ αυτής της μονόπλευρης κοινωνίας.

Όχι. Έμεις αυτά δέν τα υίοθετούμε και βρικόκομε ως μόνην λογικήν σειράν οικογενειακής ίεραρχίας εκείνην που αλώνεσ παραδόσεων άποτελούν το κριτήριον της ορθότητος διά της επικρατήσεώς της. Παραδεχόμεθα δέ ως πραγματικές γυναίκες εκείνες που ως προορισμό της ζωής τους έταξαν την ύψηλήν τους άποστολήν στον κόσμο: την στοργικήν μητρότητα με άνεγνωρισμένες υποχρεώσεσ για να υπάρξουν και άνεγνωρισμένα δικαιώματα.

Και πραγματικές έλληνοπούλεσ εκείνες που γίνονται, στο μικρό τους σπίτι, την οικογένεια και στο μεγάλο, την κοινωνία, τιμές υπερσπύστες των δικαιών της χώρας που τις έκανε να ζουν υπερήφανες με ψηλά το κεφάλι για το ηρωικό αίμα που της βάφτισε με το άκριβό όνομα της Έλληνίδας.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

(Συνέχεια έκ της 8ης σέλιδος)

θουοισαμό τη πρώτη ζωή στην Έλληνική Έθνοφυλακή;

Άσφαλώς δέν το γνωρίζετε, άφου ούτε οι τότε ίθύνοντες δέν το γνωρίζουν και τούτο γιατί μόνο ένα πράγμα τους ένθιέφερε τότε, ή έπιτυχία της έπιστρατεύσεως και όχι τα μέσα της έπιτυχίας! Έλοιπόν! οι σύνδεσμοι για την έπιτυχία της έπιστρατεύσεως ήσαν δέκα νέοι και είκοσι νέες των Έθνικών οργανώσεων αντίστασεως! Μάλιστα είκοσι γυναίκες Έλληνίδες ήσαν από τους πρωτεργάτας της Έλληνικής Έθνοφυλακής, του σημερινού Έθνικού μας στρατού.

Έλληνίδες, μπορείτε να είσθε υπερήφανες για τις είκοσι αυτές αδελφές σας που δόθηκαν όλόψυχα στον άγώνα της Πατρίδας μας! Δέν διάβηκαν μόνο τις έχθρικές γραμμές των σφαιριστών του Έλληνικού λαού, δέν στάθηκαν μόνο σάν πραγματικές Έλληνίδες όταν άτάραχα αντιμετώπιζαν τους όλμους που έσκαζαν δίπλα τους και το χαλάζι απ' τις έχθρικές και τις φιλικές άκόμα σφαίρες που έπεφταν γύρω, δέν κράτησαν μόνο τη ψυχραιμία τους όταν οι φρουροί του ΕΑΜ τις υπέβαλαν σε χίλιες δυό άνακρίσεις για να δικαιολογήσουν το πέρασμά τους, αλλά κτυπώντας πόρτα πρὸς πόρτα, είδοποιούσαν τα πραγματικά Έλληνόπουλα και την έπομένη ήμέρα σάν πραγματικά φωτεινά άστέρια όδηγούσαν τα παιδιά της Έλλάδας κεί που τα καλούσε ή φωνή της μεγάλης Μητέρας μας! Κι' έφεραν όχι άπλοους στρατιώτες, έφεραν μαζί τους όλόκληρα Έθνικά ήφαίστεια που βλέποντας μόνο τη φλόγα των ματιών τους άθελά σου ψυθίριζε: «Με τέτοια παιδιά ή Έλλάδα μας δέ μπορεί ποτέ να πεθάνη».

Και ήταν πραγματικά συγκινητικό το θέαμα να βλέπη κανείς τους φλογισμένους πιτσιρικούς των 14 χρόνων που ή άγάπη τους στην Έλλάδα τους έκανε να λένε το ποιά κακότερο ψέμμα, ότι είναι 24 χρόνων, για να μπορέσουν να πάρουν στο χέρι ένα όπλο, ένα όπλο παραπάνω στην ύπηρεσία της Πατρίδος!

Έλληνίδες, να τι αδελφές έχετε! Να τι άθάνατες μορφές ξεπήδησαν απ' τις τάξεις σας για να σώσουν την Έλλάδα μας! Το παράδειγμα τους άς είναι και δικός σας σκοπός! Η πατρίδα άγωνίζεται και παλεύει σκληρά και στη πάλη της αυτή ύπάρχει πάντα κάποια θέση για τη κάθε μιά σας που μπορεί να προσφέρη τεράστιες ύπηρεσίες στούς Έθνικούς, κοινωνικούς και έιρηνικούς μεθαύριο άγώνες της Πατρίδας μας.

Όταν καμιά φορά συναντάω στο δρόμο μου καμιά απ' τις παραπάνω είκοσι ήρωίδες που πολλές, άλλοίμονο δέ γλύτωσαν το μαχαίρι των φονιάδων, τους σφίγγω το χέρι και αισθάνομαι την ίδια χαρά που αισθάνομαι όταν αντικρύζω κανέναν απ' τους μεγάλους ήρωες της φυλής μας που πολέμησαν στην Άλβανία, στο Ρουπέλ, στο ΕΛ ΑΛ-ΑΜΕ-Ι-Ν, στα βουνά της Ηπειρού και στο ΡΙΜΙΝΙ.

ΚΩΣΤΗΣ ΚΟΤΣΟΛΥΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΗΤΕΡΕΣ

Για να γίνετε φίλη με το παιδί σας, μιλάτε του για τις παιδικές σας άναμνήσεις.

Έάν έπιθυμή υπερβολικά ένα παιχινίδι, να μην του το ύπόσχεσθε. Να του το δίνετε ξαφνικά. Έτσι θα έχη τη χαρά, χωρίς την άνοπομονησία.

⊙

Όταν το παιδί σας είναι μικρότερο από έπτά έτών, μην του άπαγορεύετε να άνεβαίνη στο παράθυρο του δωματίου του. Προφυλάξτε το παράθυρο με σύρμα. Έτσι και ο μικρούλης θα είναι ευχαριστημένος και σεις ήσυχη.

ΜΙΑ ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΙΣΤΡΙΑ ΚΑΙ Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΣΤΟΝ ΣΥΜΜΑΧΙΚΟΝ ΑΓΩΝΑ

Μιά γνήσια Έλληνοπούλα, μία άγνωστη μέσα στις τόσες άλλες, μία Έλληνοπούλα από κείνες που πρόσφεραν ανεκτίμητες και θεικές υπηρεσίες στο συμμαχικό άγωνα, από κείνες που θούλεψαν γιατί πίστευαν στην Ελλάδα και στην αντίσταση, γιατί πίστευαν στη νίκη, είχε την καλωσύνη ύστερα από παράκλησή μας να μās πη λίγα απ' τη ζωή της και τη δράση της, τόσο στο θωρακικό μέτωπο, από τον Έλληνο-Ιταλικό πόλεμο και θω, όσο και στη Μέση Ανατολή. Αλλά ως αφήσουμε την ίδια τη Δίσα Στεφανίδου, να μιλήσει.

Όταν άρχισε ο Έλληνοϊταλικός πόλεμος υπηρετούσα ως Δημόσιος υπάλληλος. Καταλαβαίνοντας όμως τη σημασία του άγωνα που άρχιζε, θέλησα να προσφέρω τη μικρή μου συμβολή σ' αυτόν. Σάν άρχισε λοιπόν ο Έλληνοϊταλικός πόλεμος, άμέσως κατατάχθηκα στον Έρυθρό Σταυρό ως έθελοντής. Εκπαιδεύτηκα, πήρα το δίπλωμά μου κι έφυγα με πρώτη ευκαιρία για προκεχωρημένο τομέα του μετώπου. Έκει υπηρετούσαν τα δύο μου αδέρφια ως Ανθυπίατροι. Έφεδροι κι' ο πατέρας μου, 65 έτων ως Έφεδρος Αρχίατρος στο άλλο μέτωπο.

Προσέφερα όσες мүόρεσα υπηρεσίες, αλλά, μετά την Γερμανική επίθεση και την υποχώρηση γύρισα μαζί με τους τελευταίους τραυματίες στα Γιάννενα. Έν τω μεταξύ ο πατέρας μου πιάστηκε αιχμάλωτος απ' τους Βουλγάρους, άκόμη δε μέχρι σήμερα δέν мүόρεσα να τον δω, άν και είναι ελεύθερος τώρα στη Δράμα.

Στα Γιάννενα ζω τη φρίκη του μεγάλου βομβαρδισμού του Πάσχα, όπου εύρηκαν τον θάνατο 7 συνάδελφοί μου νοσοκόμοι και πολλοί Έλληνες ιατροί. Κατόρθωσα να επιζήσω και με πολλές προσπάθειες και κινδύνους γυρίζω στας Αθήνας. Έδω ή θέα του Άγκυλωτού σταυρού άπάνω στην Ακρόπολι θανατώνει την ψυχή μου. Άποφασίζω να φύγω και κάνω ότι мүόρω γι' αυτό. Κατορθώνω στις 9 Νοεμβρίου 1941 να φύγω για τη Σάμο. Από κει, μία σκοτεινή νύκτα, Έλληνες Άξιωματικοί και γω μαζί τους, επιχειρούμε να άποβιβασθούμε στο Τουρκικό έδαφος, αλλά δέν τα καταφέρνουμε. Μας πιάνουν οι Ιταλοί και μās διατάσσουν να γυρίσουμε πίσω από εκεί που ήλθαμε γιατί άν μās ξανάβλεπαν, όπως μās είπαν οι γελοίοι, θα μās τουφέκιζαν, πράγμα που δέν μās έκαναν τότε, γιατί ο κωμικοτραγικός άρχηγός τους Μουσολίνι, είχε την ήμερα κείνη τα γενέθλιά του!

Σάν κυνηγημένα πουλιά σκαρφαλώσαμε στα βουνά της Σάμου και επί 17 μέρες ζήσαμε κει πάνω χωρίς τροφή, σχεδόν χωρίς νερό και με διαρκή την άπειλή των Ιταλών.

Στο τέλος βρισκόματε το μέσον και φθάνουμε στο Τουρκικό λιμανάκι Κουσάντασι, όπου βρήκαμε θερμή ύποδοχή. Άπ' εκεί ταξιδέψαμε για την Κύπρο στην όποιαν και οι Κύπριοι και οι Άγγλοι μās έπεφύλαξαν θερμή ύποδοχή. Τέλος ένα άπόγευμα έπιβιβαζόμαστε σ' ένα Άγγλικό πλοίο και φθάνουμε στη Χάϊφα. Είχα φύγει από τον Πειραιά στις 9-11-1941 και έφθασα στην Χάϊφα στις 2 Φεβρουαρίου 1942.

Άπό την Χάϊφα μās στέλνουν στα Ίεροσόλυμα όπου και πήρα το διαβατήριό μου για την Αίγυπτο. Ύστερα από σχετικά διαβήματα έπέτυχα να μου άνατεθή ύπηρεσία ως προϊσταμένης αδελφής νοσοκόμου στο Α' Στρατιωτικό Νοσοκομείο Χεντέρας. Έκει εργάσθηκα επί 11 1/2 μήνας και мүόρεσα να προσφέρω τις ύπηρεσίες μου στην άρχή ως Γενική Προϊσταμένη και κατόπιν ως Προϊσταμένη του Χειρουργικού Τμήματος.

Άφου πέρασε το διάστημα αυτό και είδα ότι δέν είμουν άπολύτως άπαραίτητη, διότι, είχε ενισχυθή το προσωπικό των Νοσοκόμων, παρουσιάσθηκα στον τότε Πρόεδρο της Έλλην. Κυβερνήσεως και ζήτησα

να με κατατάξη σε μία δύσκολη και επικίνδυνη ύπηρεσία, που να мүόρω να προσφέρω κάτι καλλίτερο για την Ελλάδα μας και γενικά για το συμμαχικό άγωνα.

Η ψυχή μου έφλέγετο από την έπιθυμία να προσφέρω και τη ζωή μου άκόμη στην προσπάθεια της κατασυντριβής των δυνάμεων της βίας που είχαν ύπόδουλώσει την Πατρίδα μου.

Έτσι κατατάχθηκα στην Άγγλική Μυστική ύπηρεσία και εκπαιδεύτηκα για λίγον καιρό ως Άλεξιπτωτίστρια. Η ειδικότης αυτή είναι όπως το ξέρουν όλοι, η πιό επικίνδυνη, αλλά άκριβώς γι' αυτό τη ζήτησα.

Και τότε άρχισα τη δράσι μου στον τομέα αυτό. Την 1ην Ιουνίου 1943 έπεσα για πρώτη φορά με το

Η Δίσα Σ. Στεφανίδου που ύπηρετεί στον Έλληνικό στρατό από το 1940.

άλεξιπτωτό μου στα βουνά της Βορείου Ελλάδος που κατείχε ο κατακτητής. Έκει άρχισα να εκτελώ την άποστολή μου και νομίζω ότι έκαμα ό,τι θα έκαμε κάθε Έλληνίδα πατριώτις για την Ελλάδα. Και συνέχισα. Άφου πέρασα 24 χωρίς έχθροκατόμενα έφθασα ύστερα από άφάνταστες περιπέτειες και κακουχίες στη Θεσσαλία. Στην περιοχή εκείνη έπεσε με άλεξιπτωτο στη μονάδα μας ένας Άγγλος άρχιτέκτων. Με τη βοήθειά του και υπό τας διαταγές του, έπιδοθήκαμε στο έργο της κατασκευής ενός μυστικού άεροδρομίου. Μάζεψα από τα τριγύρω χωριά, μόνο γυναίκες, εργάτριες και μ' αυτές ετοιμάσαμε το άεροδρόμιό μας μέσα σε όκτώ μέρες. Όταν το άεροδρόμιο ήταν έτοιμο είδοποιήσαμε τη μονάδα μας της Μέσης Ανατολής και σε λίγο ένα Βρετανικό και ένα Άμερικανικό άεροπλάνο προσγειώνοντο στο γήπεδό μας. Η στιγμή εκείνη ήταν μεγάλη για μās, ήταν γεμάτη ψυχική ίκανοποίηση γιατί мүόρεσαμε να φέρουμε σε πέρας ένα τέτοιο δύσκολο έργο μέσα στην ύποδουλωμένη Ελλάδα και κάτω από τα μάτια του έχθρου.

Τα άεροπλάνα έπήραν όσους έπρεπε να πάρουν και μένα μαζί κι' έτσι φθάσαμε πάλι σ' ένα άεροδρόμιο της Μέσης Ανατολής όπου η ύποδοχή ήταν έξαιρετική και οι ζητωκραυγές για την Ελλάδα δόνησαν την άτμόσφαιρα. Δέν мүόρει κανείς να φαντασθή τί στιγμές άξέχαστες εθνικής ύπερηφάνειας

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ Η ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΚΥΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Μέσα εις τον σάλον της Έθνικής και κοινωνικής άναταραχής, μέσα εις τον σκληρόν και άχαρην άγωνα της καθημερινής ζωής, ως προέχουσες μορφές και προεξάρχοντα γεγονότα άνεπήδησαν κατά τας θλιβεράς αυτās ήμέρας τās όποιās διερχόμεθα, ή έξοικονόμησις του καθημερινού, ή ύγεια του κ. Σοφούλη και τα «Λυκόπουλα» της Ε.Π.Ο.Ν. με την «ήρωικήν» δράσιν τους. Έτσι υπό την έντασιν των σημερινών γεγονότων άντιπαρερχόμεθα ένα σωρό πράγματα, που άποτελούν σημαντικώτατον και άξιόλογον παράγοντα εις την προσπάθειαν της κοινωνικής έξυγιάνσεως, την όποιαν έχουν αναλάβει άφανείς Έλληνες έχοντες ως άποστολήν την έξυπνότητα της Ελλάδος, του Έλληνισμού και ιδιαιτέρως της Έλληνικής νεότητος.

Μίαν σημαντικήν έκδήλωσιν της ώρας και ευγενοϋς αυτής προσπάθειας άποτελεί ή δραστηρία ένέργεια των Ιθυόντων του Δήμου Πειραιώς, όπως άνασυγκροτήσουν την δημοσυντήρητον Έπαγγελματικήν και Οικοκυρικήν Σχολήν Θηλέων της γείτονος, ή όποια επί σειράν έτων άπετέλει την κυψέλην μιάς γονίμου και έξαιρετικά άποδοτικής εργασίας.

Χιλιάδες Έλληνοπούλες, κατά το διάστημα της μακράς σταδιοδρομίας της προτύπου αυτής σχολής έγκατέλειψαν τα μαθητικά θρανία και τα εργαστηριακά συγκροτήματα του μορφωτικού ίδρύματος δια να ριφθούν πάνοπλοι από μορφωτικά, ήθικά και τεχνικά έφώδια εις τον άγωνα της ζωής και να άποτέλουν κατά κοινήν όμολογίαν, πρότυπον συζύγων, μητέρων, οικοκυρών και εργαζομένων γυναικών.

Δυστυχώς με την εισβολήν των κατακτητών ή ώραία αυτή διαδρομή της σχολής, ύπέστη τās μοιραίας και άναποφεύκτους διακυμάνσεις, παρεκλίνασα των άυστηρών γραμμών της. Επί τι χρονικόν διάστημα εισεχώρησεν και εκεί ο δλέθριος κομματικός άνταγωνισμός, άλλ' άργότερον ή Σχολή όχι μόνον έπανεύρε τον δρόμον της αλλά και ενισχύθη σημαντικώς δια της δημιουργίας νέων τομέων δράσεως.

Η δημιουργία, παραλλήλως προς την οικοκυρικήν και θεωρητικήν εκπαίδευσιν, τμημάτων, χειροτεχνημάτων, πλεκτικής, ύφαντικής, κεντημάτων, ραπτικής, κοπτικής, μουσικής και άλλων χρησίμων μαθήσεων, κατέστησε την Σχολήν αυτήν ύπόδειγμα εις το είδος της εις τρόπον ώστε να φοιτούν εις αυτήν κατ' έτος υπερεξακόσιαι μαθήτριά. Το 1943, ή τότε διεύθυνσις της Σχολής ίδρυσεν υπό την αι-

νοιώσαμε όλοι. Για μένα ήταν ή πιό γλυκειά, ή πιό μεγάλη στιγμή της ζωής μου, Ναι, μεγάλη! Άς μου έπιτραπή να μεταχειρισθώ την έκφραση αυτή, γιατί κείνη τη στιγμή αισθάνθηκα να πλημυρίζη τον έαυτό μου μία περηφάνεια—ή ύπερηφάνεια της Έλληνίδος, της πραγματικής Έλληνίδος που τα δίνει όλα χωρίς να ζητά τίποτε, γιατί νομίζει ότι κάνει αυτό που πρέπει να κάνει, ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΗΣ.

Μετά το πέρας της άποστολής μου γύρισα στο Έλληνικό Ύπουργείο των Έξωτερικών, και μαζί με τίς ύπηρεσίες του έπήγα ύστερα στην Ιταλία.

Γεμάτη συγκίνησι γύρισα πάλι στην Ελλάδα, που τη βρήκα ελεύθερη. Με χαρά και δάκρυα στα μάτια είδα τη σημαία μας να κυματίζει περήφανα και μόνη στην Ακρόπολι. Νομίζω πως δέν έκαμα τίποτε σπουδαίο, άλλως ύπρηρέτησα πιστά τη γλυκειά μας Πατρίδα.

Έλπίζω ο Έλληνικός Στρατός στον όποιον ύπηρετώ άκόμη, να με μεταχειριστή και πάλι, όταν οι άντάγκες της πατρίδος το ζητήσουν, σ' όποια ειδικότητα θέλει και σ' όποια άποστολή, έστω και την πιό επικίνδυνη άρκει εκείνο που θα προσφέρω, έστω και τη ζωή μου, να το προσφέρω για τη Μεγάλη μας Ελλάδα σαν γνήσια Έλληνοπούλα.

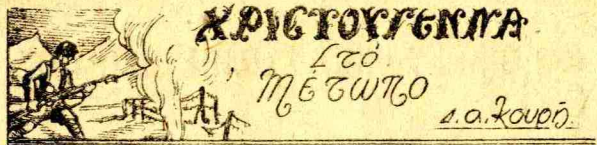
γίδα της Σχολής νέον Όργανισμόν υπό τον τίτλον «Το Ρούχο του Φτωχού Παιδιού» εις τον όποιον προσελήφθησαν ύπερεκατόν σύζυγοι και αδελφαί θυμάτων του Άλβανικού πολέμου, οι όποιοι κατεσκεύαζον ένδύματα δια τα άπορα και όρφανά παιδιά του Πειραιώς. Κατά τον φοβερόν όμως βομβαρδισμόν της 11ης Ιανουαρίου 1944, οι δύο όδοι κοινωφελείς Όργανισμοί ύπέστησαν όδυνήρόν και τραγικώτατον πλήγμα. Ύπερέκοσιν διδασκάλισσαι, τεχνίτριά, εργάτριά και μαθήτριά εύρον οίκτρον θάνατον υπό τα έρείπια του κτηρίου της κατακρημνισθείσης Ηλεκτρικής Έταιρείας, μεταξύ δε αυτών έφανεύθη και ή καθηγήτρια Καίτη Θειακάκη, σύζυγος του άργότερον εκτελεσθέντος υπό των γερμανών δικηγόρου Ι. Θειακάκη, όστις άνήκεν εις Έθνικήν όργανωσιν εργαζομένην δια την έπιτυχίαν του συμμαχικού άγώνος.

Άπό του θλιβερού αυτού συμβάντος και έντεϋθεν έπακολουθεί μία δραματική προσπάθεια δια την επούλωσιν των άναγκών της Σχολής και της συγκράτησιν της. Διεύθυνσις, προσωπικόν και μαθήτριά πρόσφυγες εις τās Αθήνας, περιέρχονταν την πρωτεύουσαν από οικήματος εις οίκημα δια να συνεχίσουν υπό μυρίας δυσχερείας το έργον τους. Κάποτε αί ταλαιπωρίαί έτερατίσθησαν. Ήλθεν ή άπελευθέρωσις και ή Σχολή επάνήλθεν εις το έν Πειραιεί οίκημά της. Εϋθύς όμως από των πρώτων ήμερών της επανεγκαταστάσεώς της εις τον Πειραιά εύρέθη πρό νέων περιπετειών. Το πνεύμα της «λαοκρατίας» εισεχώρησε μέχρι των καθηγητικών έδρών και των μαθητικών θρανίων και το σχολείον μεταβλήθη εις στίβον κομματικών άγώνων και πολιτικών μηχανοραφιδών. Η ένότης του προσωπικού διεσπάσθη. Η άυστηρά προσήλωσις εις το καθήκον εξέλιπε. Κακοί άγώνες ήρχισαν και δλέθρια συνθήματα έπεκράτησαν. Η Σχολή άμφιταλαντευομένη και παραπαίουσα έφθασε μέχρι του δλεθρίου Δεκεμβρίου του 1944, όποτε αί έπακολουθήσασαι άρπαγαί και λεηλασία συνεπλήρωσαν την καταστροφήν. Η Σχολή άπεγυμνώθη. Μέγα μέρος του προσωπικού έστράφη προς άγωνιστικάς επάλξεις ξένας προς την άποστολήν του. Η καταστροφή ή όποια άεσοβήθη εν μέρει κατά την κατοχήν όλοκληρώθη μετά την άπελευθέρωσιν.

Μετά την καταστολήν της στάσεως, ή Έπαγγελματική Σχολή του Πειραιώς, από την θέσιν και την ύπόστασιν της όποιās έξαρτάται το μέλλον 600 μαθητριών, βραδέως ήρχισε να επανευρισκη τον άρχικόν της προορισμόν. Προς τιμήν της ή δημοτική άρχή του Πειραιώς, έταξε μεταξύ των πρωταρχικών ένεργειών της την άνασυγκρότησιν της Σχολής επί βάσεων μη άφισταμένων των Έθνικών και κοινωνικών παραδόσεων. Η προσπάθειά της, δέν δύναται να λεχθή ότι επέτυχεν έξ όλοκληρόν. Πάντως όμως απέδωσε τους πρώτους αγαθούς καρπούς. Άνεμος έξυγιάνσεως έπνευσεν εις τās αϊθούσας της Σχολής. Κατευθύνσεις ύγιείς έχαράχθησαν. Τα παιδιά επανεύρον το Σχολείον τους και την γνύρμη παλαιά άτμόσφαιρά του.

Αί έλλείψεις τās όποιās άντιμετωπίζον είναι άκόμη πολλά. Άλλ' ή άφοσίωσις και ή προσήλωσις προς το καθήκον καθηγητών και μαθητριών θα τās ύπερνήκουν, εις τρόπον ώστε να πιστευεται ότι και πάλιν ή Δημοσυντήρητος Έπαγγελματική και Οικοκυρική Σχολή του Δήμου Πειραιώς θα γίνη ή κυψέλη της χαρούμενης και δημιουργικής εργασίας και το ίδρυμα από το όποιον ό ήχος των πατροπαράδοτων άργαλειών άνάμικτος από το γέλοιο και το τιτίβισμα των μαθητριών θα δώσουν το άγγελμα μιάς νέας εποχής δια την ψυχικώς ύγιή και ρωμαλέαν Πειραιϊκήν νεότητα.

ΜΙΑ

Η ΠΡΟΝΟΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟ

Μία σε μία άπειρατη ψυχόφυτη περιοχή από εκατό σαράντα στρέμματα, κι' άναμεσα από πορτοκαλλίδες και νεραντζιές που τό άρωμά τους πλημμυρίζει τόν άέρα, προβάλλει πανώρεια κι' επιβλητική ή έπαυλις τής άρχόντισσας 'Ιουλίας Καζούλη 'Αριστόφρονος.

Τό οίκημα δεσπόζει τής εισόδου τής Κηφισοιάς και στό άριστερό ύψωμα. Δίνει τήν όψη παλαιού άρχοντικού χτισμένου με όλα τά κομφορ και τας άνέσεις που νομίζει ό έπισκοπέτης ότι ό μηχανικός του προσέδωκε τήν εξέλιξη τής έπιστήμης όπως προείδε τό υποβρόχιο και τό άεροπλάνο ό 'Ιούλιος Βέρν.

Μεγάλα καλοφτιαγμένα δωμάτια με διπλά θελόφραχτα παράθυρα λούζονται όλη τήν ήμέρα στόν ήλιο και στόν διπλωμένο άέρα.

Βεράντες άτέλειωτες που άφίνουν τό μάτι νά μαγεύεται μέσο' ένα άπειρο πράσινο σε πελώριους όρίζοντας και νά άπολαμβάνει σάν νά βρισκεται στους παραδείσους, τήν άνατολή και τό ήλιοδασιλαμμα σε μύρια χρώματα σκορπισμένα στό γύρω βουνά και στους κάμπους.

Υελόφραχτες σέρρες για άναγνωστήρια δίνουν τή θαλαπωρή σε ώρες χειμωνιάτικης λιακάδας.

Όποιος ζή μέσα κει' δέν θέλει νά πεθάνη ποτέ.

Ένα πελώριο χώλ με θάλο για όροφή δέχεται τόν έπισκοπέτη και οι σκάλες που του δείχνουν τήν άνοδο προς ένα εξώστη για μουσική του δίνουν τήν ίδια πώς μπορεί νά φτάσει: ψηλά με τό κορμί και ν' άφήνει από κει τήν ψυχή προς τους θόλους του ούρανού στους θρόνους του μεγάλου θεού. Λουτρά με τό τελειότερο σύστημα τής θερμάνσεως του νερού, με κολορυφόρ, μαγειρεία, άποθήκες σάν καταπαχτές που δίνουν τήν έντύπωση πώς κρατούν θησαυρούς, τελειώνουν αυτό τό σύνολο που λέγεται έπαυλις Καζούλη. Φτιαγμένο νά δίνει ύγεια και ζωή δύναμη και σφρ-γος στό 'Ελληνόπουλο που στό χρόνια τής κατοχής έχασαν αυτό τό πολύτιμο δώρο για τή ζωή τήν πραγματική ύγεια.

«Ε...! γι' αυτό τό σκοπό τώρα και λίγο καιρό έχει διαταθεί αυτό τό περίφημο οανατόριο ως πούμε, για τά άδελφικά 'Ελληνόπουλα. Τό 'Υπουργείον Προνοίας έστέγασε κει τό προληπτικόν άναρρωτήριον «Η Προνοία για τό παιδί» και κει μέσα εκατοντάδες άδελφικά 'Ελληνόπουλα βρίσκουν τήν ύγεια τους. Τό 'Ιδρυμα εργάζεται σιγανά και άπόρρητα με τήν βοήθειαν του 'Υπουργείου Προνοίας, του Διοικητικού του Συμβουλίου και των φιλανθρώπων. Τά παιδιάκατόπιν εξετάσεως των ύπευθύνων 'Ιατρών του Κράτους μπαίνουν μέσα για 2-3 μήνες. Εκει παρέχεται άφθονη και έκλεκτή τροφή πέντε φορές τήν ήμέρα και ζούν με ειδικό πρόγραμμα σύμφωνα με αυτό των Πρεδαντοριων τής Εθρώπης. Ο 'Ιατρός παρακολουθεί καθημερινώς τήν εξέλιξη τους. Νοσοκόμες, παιδαγωγοί, προσωπικό, παρακολουθούν τους τροφι-φους με άμέριστο ένδιαφέρον. Κι' έτσι υπάρχουν 'Ελληνόπουλα τά όποια μέσα σε λίγες ήμέρες κατάφεραν νά πάρουν όκάδες βάρος.

Θέλατε και μερικά όνόματα; ή Πράπα Β. έτών 6 σε 18 ήμέρες έπήρε 2 όκάδες, ή 'Αγγελοπούλου Α. έτών 7 σε 45 ήμέρες 3 όκάδες, ό Παπαδόπουλος Χρ. έτών 8 σε δύο μήνες 3 όκάδες.

Δέν γίνεται λόγος για κείνα τά παιδιά που έχουν ζή-σει: τους τρεις μήνες' έχουν πάρει 4 και πέντε όκάδες. Τά 'Ελληνόπουλα εκει μέσα ζούν, αναπνέουν, τρώγουν, θερα-πεύονται.

«Ας εύχηθούμε όπως ή φιλάνθρωπος ιδιοκτήτρια Κα 'Ιουλ. Καζούλη 'Αριστόφρονος που ζή μακροά από τήν 'Ελλάδα και έχει δείξει μεγάλα δείγματα γενναιοδωρίας εις τό παρελθόν, θελήσει και χαρίσει τήν ιδιωθήν αυτή έπαυλι στο Κράτος για νά δίνη τήν ύγεια και τήν ευρωστία στό 'Ελληνόπουλο για τό καλό τής 'Ελληνικής κοινωνίας και τής Πατρίδος.

Η. Χ. ΖΗΤΡΙΑΟΥ

ζεσταθούμε...

«Η Χριστουγεννιάτικη μέρα μας περνά ήσυχα στο γα-ληνεμένο εκείνο 'Αλβανικό χωριό, και ή επόμενη μας βρίσκει άνεβαίνοντας κρυσταλομένα μονοπάτια για νά πάμε έμπρός... πάντα έμπρός...»

Δ. Α. ΚΟΥΡΗΣ

Βαδίζουμε άνάμεσα στα κρυσταλομένα χιόνια ένω πά-νω μας πέφτει βροχή σωστές καταρράχτης.

«Έχουμε περάσει πολλές ώρες, κι' εξακολουθούμε νά προχωρούμε σ' ένα σωρό δύσβατα μονοπάτια. Έχουμε βραχεί ως τό κόκκαλο, μα ή πορεία μας δέν ασιματάει. Στο δρόμο μας συναντούμε ένα δημητικό ποτάμι, που έ-πειτα από δλόκληρη περιπέτεια τό διαβήκαμε και συνεχί-σαμε τό δρόμο μας. Προς τό βράδυ φτάνουμε στο χωριό Λιοράσσα που ήτανε κι' ό προορισμός μας.

Τά λίγα σπιτάκια του είνε χωμένα στο άπειραντό άσ-προ σεντόνι τους. Δέν βλέπουμε τίποτα άλλο μπροστά μας παρά χιόνια και μόνο χιόνια...

Τό τοπείο που παρουσιάζει τό ήσυχο χωριό μας θυ-μίζει Χριστουγεννιάτικες κάρτες... Κι' είναι πράγματι παρωμένη Χριστουγέννια.

«Όλοι σιμάζουμε και τρέμουμε σάν τά βρεγμένα σκυλιά. 'Η πρώτη μας δουλειά ήτανε νά βρούμε ό καθένας μία γωνιά για νά ζεσταθούμε. 'Η κούρασι χανότανε μπρός στο κρύο.

Μαζί μ' ένα συνάδελφο απ' τά Μέθανα, σταθήκαμε τυχεροί, γιατί βρήκαμε άμέσως σε μία καλύβα εκείνο που ποθούσαμε... Τζάκι, Τζάκι που σε' αντίκρισμα τής φωτιάς που σκορπισσε τριγύρω τή ζεστασιά του, νοιώσα-με τή μεγαλύτερη χαρά.

Στό σπίτι αυτό, ως τό πούμε σίτιτι, μένανε δυο γρηού-λες, που μόλις μας είδανε προσπαθήσανε νά μας περι-ποιηθούμε. Τό μόνο που τίς παρακαλέσαμε ήτανε νά μας δώσουν άρκετά ξύλα για νά καίει τό τζάκι όλη τή νύχτα. Είχαμε πολύ δουλειά νά κάνουμε. 'Επρεπε νά στεγνώσου-με όλα τά ρούχα μας.

Πράγματι οι καλές γεροντίσες—ή ώρα ή καλή τους άν ζούνε—μας έφεραν άφθονα ξύλα, κιάφου μας καληνύ-χτησαν, έμειναμε μονάχοι, κι' άρχισαμε τό... έργο του στεγνώματος.

Οί ώρες περνούσανε μέσα σε μία άνακουφιστική ήσυ-χία.

Κάθε τόσο άκούγότανε μονάχα τό τριξίμο που έκαναν τά ξύλα στη φωτιά.

Περασμένες δυο απ' τά μεσάνυχτα και πλησιάζει προς τό τέλος ή δουλειά μας.

Σε μία ώρα είχαμε τελειώσει κι' άφου ρίξαμε κι' άλ-λα κούτσουρα στη φωτιά, γύραμε ίκανοποιημένοι πλάι στο τζάκι...

Είμαστε τσακισμένοι στη κούρασι, τό μονάκριβο ται-γαράκι μας έπερνε τέλος, τά μάτια μας κλείνανε μόνο τους, κι' ό ύπνος δέν άργησε νά μας πάρη στη γλυκειά άγκαλιά του...

Σάν κι' αυτή τή βραδιά που τό χιόνι έξω έπεφτε σιω-πηλά, γεννιότανε ό Χριστός.

Δέν έμοιαζε όμως ή νύχτα εκείνη, μ' αυτή που κοιμό-μαστε ένω κι' ό συνάδελφος πλάι στο τζάκι...

«Η νύχτα εκείνη ήτανε ξάστερη, γλυκειά, και καθαρή σάν τή ψυχή 'Εκείνου που γεννιότανε μέσα σε μία άχυ-ρωδά τότε... κείνα τά χρόνια... Τούτη ήταν πνιγμένη στο σκοτάδι που τδοκίξαν οι λάμπεις των κανονιών και άνα-τάραξαν τήν ήσυχία της οι κρότοι των όβίδων που σκόρ-πιζαν τό θάνατο.

Εξημερώνουν Χριστούγεννα.

«Έξω τό χιόνι εξακολουθεί νά πέφτει. Βγαίνουμε πρωί —πρωί απ' τή καλύβα μας για νά συναντήσουμε τους συ-ναδέλφους, που απ' τά χαράματα κι' αυτοί βρίσκονται στο πόδι...

... Εύχές, γέλοια μαζί με δάκρυα άκούγονται παντού. Νίκη και καλή επάνοδο, εύχόμαστε ό ένας στόν άλλο... Συσσίτιο έχουμε πλούσιο κι' άφθονο κονιάκ για νά

“ΤΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ”

ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΙΑΣ

Καθώς τό κτίριο σχίζεται κάθετα σά με μία μα-χαίριά,ματώνουν τά σπλάχνα του και εκεί,στη σκάρα του ύπογειού, λιμνάζει νύχτα και μέρα λίγο άδύ-νατο φώς. Είναι ή λάμπα «των κοριτσιών», όπως λέει ή θυρωρός 'Όλγα. Ένα γλομπάκι των δεκα-πέντε κεριών βιδωμένο στο ταβάνι. «Αχ «αυτά τά κορίτσια» όπως τά λέει ή θυρωρός 'Όλγα. Με τό νά καίει ή λάμπα τους αδιάκοπα, εκεί, στα βαθεία, κάνει τήν κάμαρά τους νά φαίνεται σάν όστεοφυλά-κειο, σά κατακόμβη, σά μέρος για μουσικές θυσίες. 'Η θυρωρός 'Όλγα σταματάει τήν κίνησι της, στέκει μία στιγμή σκεπτική και ψιθυρίζει: Είναι για λυπημό...

«Τά κορίτσια!» 'Η φράσι άνεβαίνει στα επάνω διαμερίσματα, τριγυρίζει στις βεράντες, σέρνεται πίσω από τά τουίλια των σαλονιών και βουλιάζει κάτω από τή γη, για νά τρυπώσει στην ύπογεια μο-νοκάμαρα, εκεί που είναι πάντα ύγρο τό τσιμέντο. 'Η φράσι άνάβει πότε έδω και πότε εκεί, σά φωτει-νή έπιγραφή. «Πόσες είναι αυτές οι αδερφές; Νο-στιμούλες;...» Ο κύριος, ζητώντας πληροφορίες κά-νει τήν θυρωρό νά χαμηλώση τή φωνή της. «Τρεις. Αυτή που πέρασε τώρα από μπροστά σας και άλλες δυο, μεγαλύτερες». Τό γοβάκι τής 'Όλγας άπομα-κρύνεται, άνεβαίνει τις σκάλες και προχωρεί, τολ-μηρό, στο βάθος του επάνω πατώματος. «Μά που κάθοντα;» Ρωτά ή κυρία του ρετιρέ. «Δέν τά είδα ποτέ μου». «Σε μία από τις ύπογειες μονοκάμαρες άπαντά ή θυρωρός 'Όλγα. Που νά τά δείτε; Αλλι-ζονται από τήν πίσω πόρτα». «Φέρτα, καυμένη, νά τά γνωρίσω. Ξέρεις. Κανένα από κείνα τά πληκτικά βράδρια, που δέν ξέρει κανείς τί νά κάνει και πώς νά περάση τήν ώρα του».

«Τά κορίτσια». Ένώ οι περιπέτειες τής ζωής τους φθάνουν ως τις ταράτσες, αυτά τά ίδια δέν μπορούν νά ιδούν ούτε ένα κομματάκι του ούρανού. Άνοιγουν τό παραθυρόφυλλο που άκουμπά στο τσι-μέντο και βγάζοντας στριφογυριστά τό κεφάλι κυτ-τάζουν ψηλά. Είναι ούρανος τό μαυρο πράμα που φαίνεται μέσα από τό σωλήνα του φαταγωμού ή τό βάθος ενός πηγαδιού με θολό, λασπωμένο νερό; Δέν ξεχωρίζουν τά άστρα. Και όταν είναι φεγγάρι, μό-λις διακρίνουν τά άσπρογαλιάζει κάτι εκεί στο βά-θος. Τότε θέλουν νά πάνε έξω τήν πόρτα. Νά πάνε στην πόρτα και νά κυττάξουν τό δρόμο, που κάτω από τό φεγγαρίσιο φώς θά φαίνεται άσημένιος. Νά κυττάξουν τόν δρόμο με τό μοναχικό δέντρο, που από τά κλαδιά του θά χύνεται ή εύλογια του ά-σπρου, καταδυχτικού φωτός. Νά πάνε, λοιπόν, ως τήν πόρτα; Τις περισσότερες φορές στέκουν και μι-λούν στο κατάφλι τής κάμαρας τους άναποφάσιστες. —Νά είχαμε ένα σπίτι με αύλή! λέει ή μικρή αδερφή. —Αύλή με κληματαριά. λέει ή δεύτερη. —Θυμάστε στο πατρικό μας, άπανταί ή πρώτη αδερφή και προχωρώντας στην κάμαρα, κάθετα άμι-λητη στο τραπέζι τής δουλειάς, που τό λαμπάκι των δεκαπέντε κεριών στάζει κάτι σά φώς.

**

Πρωί πρωί χτυπά ή πόρτα και χύνεται μέσα στη μονοκάμαρα ή θυρωρός 'Όλγα. Είναι καλοχε-νισμένη και περιποιημένη. Τά χείλη της σάν μόλις νά έκόπησαν από τήν κερασιά!

—Πώς; Άκόμα δέν ανοίξατε τό παράθυρό σας, κορίτσια.

Οί αδερφές, άλλη πλαγιασμένη άκόμα στο στρώ-μα και άλλη μισοντυμένη, και μόνο που τή βλέπουν μπροστά τους, αλλάζουν όψη. Νά χαμογελάσουν δέν έχουν διάθεσι και νά μιλήσουν, δέν έχουν τί-ποτε νά πούν. Μόλις άνοιξαν τά μάτια τους και τρέ-

μουν άκόμα στα βλέφαρά τους οι έγνοιες τής περα-σμένης ήμέρας που είναι και σημερινές.

«Η θυρωρός 'Όλγα πηγαίνει στο παράθυρο και τό άνοίγει. Τά φύλλα του χτυπούν στο πλαγινό, που είναι άκόμα κλειστό.

«Η μεγάλη αδερφή τήν κυττάζει σά νά θέλη κάτι νά τής πη. Ίσως ότι είναι πολύ πρωί άκόμα για νά μιλή τόσο δυνατά.

«Η θυρωρός 'Όλγα γελάει.

—Τί με κυττάεις έτσι;

Με τά χέρια στις τσέπες τής ζακέτας της, περνά στο μικρό τετράγωνο τής κουζίνας που ή δεύτερη αδερφή έτοιμάζει τό ζεστό τους. «Η τρίτη, καθιστή άκόμα στο ντιβάνι της, χτενίζει τά μαλλιά της άρ-γά, με τρόπο που δείχνει ότι δέν έχει ζυπνήσει άκό-μα. Μά μπορεί και νά συλλογίζεται. Άν είναι έτσι, φυσικό είναι νά συλλογίζεται αυτή τή στιγμή, πώς από τότε που έφυγαν από τόν τόπο τους και άφη-σαν τό προγονικό χώμα βρέθηκαν ύποχρεωμένες, χωρίς νά ξέρουν πώς και γιατί, νά δεχθούν τήν προστασία τής θυρωρού 'Όλγας. Τό παρελθόν τους, τό παρόν τους, κάθε σκίρτημα τής καρδιάς τους ύ-ποδωλώθηκε σ'αυτή τήν άχαρκτήριστη ύπαρξη, που όλη τήν ήμέρα άνεβοκατεβαίνει τις σκάλες του σπι-τιού και που γνωρίζει όλα τά μουσικά των ένόι-κων. Έκτός, άν ή μικρή αδερφή είναι συνεπαρμένη άκόμα από τό όνειρο που είδε λίγο πριν φέξει. Όταν ή αύγή έτοιμαζόταν νά άνοιξη άπάνω από τότ κόσμο σάν πελώριο τριαντάφυλλο. Και ήταν τό όνειρο εκείνο μία σάλα με φώτα και με μουσική. Μπήκε μέσα και κυττάει δλόγυρα σάν κάποιον νά ζητούσε... «Που είμαι; Ρωτάει τόν έαυτότης ή μικρή αδερφή, εκεί που κάθετα στο ντιβάνι της και χτε-νίζει άργά τά μαλλιά της.

«Η θυρωρός 'Όλγα γελάει άκόμα.

**

«Απόψε ένα από τά διαμερίσματα είναι σάν πιό κοντά στόν ούρανό, από τις άλλες βραδείες. Φαίνε-ται πώς εκεί έχουν άνάψει τό πολυφωτό τής εισό-δου, γιατί οι έσωτερικοί τοίχοι που βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο, βάφονται με αναλαμπή. Τά κλαδιά από τά πεζούλια και από τήν ταράτσα κρεμούν γιορ-ταστικά άσπρα. Εύωδία ξεχύνεται στόν άέρα. Μά όπως φυσά έαρινά, πότε πότε κάτι σιάζει και πέ-φτει! Κάτι πέφτει και κυλά στο ύπόγειο.

«Η μικρή αδερφή:

—Άκούτε; Μας χαιρετά ή ταράτσα του διαμερί-σματος που γιορτάζει.

«Η μεσαία αδερφή:

—Μπά, Τί δουλειά έχει με μας;

«Η μεγάλη αδερφή:

—Θά είναι κανένα χαρτί από τά πράματα που άγόρασαν και καθώς τό πέταξαν σκάλωσε στο πα-ράθυρό μας.

«Η μικρή αδερφή.

—Ο θόρυβος ήταν τόσο ελαφρός σά νά άκούμη-σε στο παράθυρό μας κανένα πουλί ή νά έπεσε κανέ-να λουλούδι. Νά ανοίξω τό παραθυρόφυλλο νά τό πάρω;

«Η μεγάλη:

—Κάθισε ήσυχα, σε παρακαλώ.

«Η μικρή:

—Γιατί; άν είναι λουλούδι θά τό βάλω στο νερό και τό πρωί θά τό πάω στόν τάφο του πατέρα. Άφου δέν μπορώ νά του άγοράσω...

«Η μεγάλη αδερφή:

—Οί νεκροί δέν έχουν ανάγκη από λουλούδια.

«Η μικρή αδερφή:

—Έσύ μόνο τους ζωντανούς συλλογίζεσαι.

«Η μεγάλη αδερφή, κυττάζοντάς τήν τρυφερά:

—Μόνο τους ζωντανούς.

Στη σιωπή του ύπογειού που όλα είναι άχαρα και γυμνά, αντιβούν τά γρήγορα βήματα των άν-θρώπων που κάθονται στα επάνω διαμερίσματα. Άν-τιβούν μία στιγμή και μακραίνουν.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΟΙΚΟΣΗΜΑ ΚΑΙ ΕΜΒΛΗΜΑΤΑ

Β'

Πολλά έμβλήματα είχαν άπειλητική σημασία. Στη τραγωδία του Αισχύλου «Έπτά επί Θήβαις» οι ήρωες στές άσπίδες τους έφερον έμβλήματα που φανερώναν τές έθνικές τους διαθέσεις... ήθελαν να έμπρησουν τη πόλη, να κρημνίσουν τας πύλας και να θανατώσουν τα παιδιά της. Με τα έμβλήματα εξέηρετο ή ευτόλμια τους. Ο έβδομος, κατά τον ποιητή, λοχαγός είχε λευκή άσπίδα προτιμώντας να είναι μάλλον, παρά να φαίνεται ευγενής. Η έπιθυμία του να φαίνεται κανείς ευγενής και να δείχνει την ευγένειά του είναι άρκετά παλιά.

Τά οικόσημα στα παλιά τα χρόνια δέν ήσαν κληρονομικά, δέν μεταβιβάζοντο από τη μιά γενεά στην άλλη, όπως στα στερνά χρόνια και στη μεσαιωνική έποχή συμβαίνει. Δέν έχομε καμιά μαρτυρία. Τό πιθανώτερο είναι, πως τό έμβλημα ήτο καθαρά προσωπικό, άτομικό. Τό όμοίωμα της Σφίγγος έφερε ο Πηλέας, ο Άχιλλέας, οι άμαζόνες και πολλοί άλλοι άγωνιστάι. Συχνά συναντώμε τον «ίπτάμενο κάπρο». Ο Κένταυρος έκσφενδονίζει μεγάλους βράχους ή κουνάει ένα κορμό δένδρου, που κρατάει στο χέρι του. Ο ώραιος Πήγασος, ο ίπτάμενος ίππος, υδός της Μεδούσης, έμφανίζονται στές άσπίδες της Άθηνάς, του Άχιλλέως, του Έκτορος. Τό δελφίני που εικονίζεται στα Κρητικά άγγεία, με τό όχταπόδι τό βρίσκομε στην άσπίδα του Ίππολύτου με πτερωτή μορφή. Άνθρωπινή μορφή, σπάνια χρησιμοποιείται. Τούναντιον Σειληνοί και Σάτυροι για να προκαλέσουν την άηδία χρησιμοποιούν μορφές τών ζώων. Οι πρωτόγονοι στές εισόδους τών σπηλαίων εικονίζουν τα ζώα που φοβούντο εις μεγάλο σχήμα για έκφοβισμό. Ο Λέων ήτο οικόσημο τών βασιλέων, τον βρίσκομε στη Πόλη τών Μυκηνών. Ο Ταύρος έπίσης. Ο Μιλτιάδης μετά την νίκη στο Μαραθώνα χάραξε τό Περσικό λέοντα στην άσπίδα του.

Πολλές άσπίδες φέρουν πάνθηρες ή τας κεφαλές τών πανθήρων. Μιά είναι χαραγμένη στην άσπίδα του Πηλέα. Στο μουσείο του Μονάχου ύπήρχε ή ώραιότερη παράσταση πάνθηρος, που εικονίζεται ο Αίας φέροντας τό σώμα του νεκρού Άχιλλέως.

Ο Ίππος εικονίζεται περισσότερο γιατί είναι τό πιό αγαπημένο ζώο στον άνθρωπο. Από τα πτηνά ο άετός και στη βυζαντινή έποχή ήτο τό έμβλημα τών αυτοκρατόρων. Ο άλέκτωρ, ή περιστέρα, ή κουκουβάγια, ο ίέραξ. Με τον καιρό έχασε πια τό έμβλημα τον έκφοβιστικό του σκοπό και πήρε έξωραϊστικό. Από σύμβολο δυνάμεως, ισχύος και γενιάς κατέληξε να σημαίνει τίτλο, βαθμό κοινωνικής

—Τί ώρα είναι; ρωτά ή μικρή αδερφή.
—Ώρα να κοιμηθούμε, άπαντά ή μεσαία, ξεστρώνοντας τό ντιβάνι της.

Η μικρή αδερφή, τόσο μικρή, αυτή τη στιγμή, άπλωνει τα χέρια στις αδερφές της, σα να θέλη να τους πη να σωπάσουν.

—Μουσική... άκούγεται μουσική. Χτυπάει ή πόρτα.

—Κορίτσια... κορίτσια!
Η μεγάλη αδερφή άνοιγει την πόρτα.

Η θυρωρός «Όλα λείπει λαχανιασμένη:
—Θά ήθελε καμιά από σας να βοηθήση επάνω στο σερβίρισμα;

Η μεγάλη αδερφή:
—Έτοιμαζόμαστε να κοιμηθούμε.

Η θυρωρός «Όλα κάνει να φύγει.
Η μικρή αδερφή με κόκκινα μάγουλα και λάμψι στα μάτια:

—Στάσου... θά έρω εγώ.

ΕΙΡΗΝΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ

ΕΚΚΛΕΚΤΑ ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Η ΑΜΙΠΗΤΗ ΕΥΤΥΧΙΑ

ΤΟΥ ΟΥΓΓΡΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΣΕΜΕΡΕ

Καθόμουν κοντά της και την κύτταγα. Αισθάνομουν ανάλαφρη την πνοή της, έβλεπα τό χαμόγελό της ήσυχο σαν την αύγή και παρακολουθούσα τό άνεβοκατέβασμα του στήθους της που ήταν κρυμμένο κάτω άπ' τό λινό πουκαμισάκι της. Έξαφνα μιά χαρούμενη φωνή μου ξέφυγε:

—Ώ, ναι, είσαι σύ!

Έρριξα τότε τα χέρια μου γύρω άπ' τό κορμί της και μιά ευτυχία γεμάτη από έρωτα με πλημμύρισε. Η ήδονή έφερε την ήδονή, τό φιλι προκάλεσε άλλο φιλι κι' ή έντασι της αγάπης μας έσφιχτόδεσε μαζί.

—Είσαι δικός μου πιά, έλεγε εκείνη, έσύ που σε ζητούσα τόσο καιρό... Τό γλυκύτερο φίλημά μου για σένα τόχω φυλαγμένο... Η ψυχή μου κι' ή καρδιά μου είναι δικές σου, όλότελα δικές σου...

Έγώ την άκουγα, κι' ήτανε τόση ή συγκίνησι που με τρικύμιζε, ώστε την έκύτταξα άμιλητος. Ο ταραγμένος λογισμός μου δέν εύρισκε τις έκφράσεις που ήθελα, τό στόμα μου έμενε βουβό, ή γλώσσα μου είχε δεθί... Και τότε... τότε έσκυφα και της τά είπα όλα, όλα μ' ένα φιλι, ένα φιλι βουβό, μα και φλύαρο και άτέλειωτο...

τάξεως, ιεραρχίας.

Έκτός από τα έμψυχα που χρησιμοποιούντο για έμβλήματα και οικόσημα, συνηθισμένα είναι και τα άψυχα.

Στη πρώτη γραμμή έρχεται ο ιερός τρίποδας του Απόλλωνα. Τό φάσμα του Πατρόκλου του φίλου του Άχιλλέα, που πετά πάνω από τα καράβια τών Έλλήνων με ευλάβεια, φέρει τον ιερό τρίποδα.

Η άγκυρα τών καραβιών, και σήμερα την έχομε και στο χριστιανισμό και λέμε τη φράση «άγκυρα

σωτηρίας» ο άμφορέας, ο τροχός οι άστέρες, τό άστρο της βηθλεέμ, τα άνθη και σήμερα σύμβολα της άγνότητας και της παρθενίας. τα άνθη της λεμονιάς συμβολίζουν τον άγνό γάμο.

Τέλος χρησιμοποιούντο και συνθέσεις άνόπαρκοι διά της τριπλής ή πολλής πλής ή διπλής έ-

παναλήψεως του ίδιου άντικειμένου.

Στη βυζαντινή έποχή έχομε τό δικέφαλο άετό, που συμβολίζει τη διαδική δύναμη του πνεύματος δηλ. τον Χριστιανισμό και τον Έλληνισμό. Ο διπλός πέλεκυς του Δία που έλατρεύετο στη Κνωσό και Φαιστό της Κρήτης στο παλάτι του Μίνωα και για αυτό όνομάσθηκε Λαβύρινθος από τό όνομα του πελέκεως που λεγόταντε Λόβρυς. Ο θυρεός της πύλης τών Λεόντων τών Μυκηνών, σύμβολο της δυνάμεως του Αγαμέμνονος. Τό συνηθέστερο, άριστουργηματικό σχέδιον είναι τό τρισκελές ήτοι ή παράσταση τριών όμοκέντρων ανθρώπινων σκελών που προκαλεί έκπληξη και συμβολίζει τη μεγάλη ταχύτητα. Λέγεται πως τό τρισκελές ήτανε έμβλημα του Μεγακλή του Άλκωνίδου που έξωστρακίσθηκε από την Άθήνα για την τυραννική διαγωγή του.

Γ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

ΠΩΣ ΘΕΛΟΥΜΕ ΤΗΝ ΨΗΦΟΜΑΣ

ΤΗΣ ΔΙΔΑΣ ΤΖΕΝΥΣ Α. ΚΑΤΣΟΥΛΗ

Αυτές οι γραμμές γράφονται από μιά γυναίκα που πιστεύει άπόλυτα στα άπαραγραπτα δικαιώματα της Έλληνίδας σ' όλες τις έκδηλώσεις της σύγχρονης κοινωνίας, είτε πολιτικές είναι αυτές, είτε κοινωνικές, είτε οικονομικού περιεχομένου. Και ή γυναίκα αυτή πιστεύει έπ' αληθείας στη πολύτιμη και άναντικατάστατη συμβολή της γυναίκας, στην όρθη τοποθέτησι και λύσι όλων εκείνων τών προβλημάτων που άπασχολούν σήμερα την πατρίδα μας και την ευτυχία του λαού μας! Είναι άλήθεια περίεργο να σκεφθή κανείς πως είναι δυνατό μιά σύγχρονη και πολιτισμένη χώρα να άποκτά σύνταγμα, κυβέρνηση και γενικώτερα Διοίκηση νόμιμη, χωρίς να καλείται τό περισσότερο από τό ήμισυ του λαού της (ιδίως σήμερα μετά τον πόλεμο είναι άπόλυτα έξακριβμένο ότι οι γυναίκες σε αριθμό υπερτερούν τών άνδρών) να πη τη γνώμη του πάνω στα θεμελιώδη αυτά ζητήματα.

Και ή πίστις μας σ' αυτές τις αρχές, δέν πηγάζει άπ' τις ούτοπιστικές θεωρίες κάποιου συνταγματολόγου που είναι σύζυγός μας ή από φιλοδοξία ή την ύπόδειξι κάποιου πολιτικού κέντρου που χρησιμοποιεί τό φεμινισμό σαν παγίδα πολιτικής προπαγάνδας κατά τον ίδιον άκριβώς τρόπο που χρησιμοποιεί τον ούτοπιστικό Διεθνισμό για δόλωμα Σλαυιστικής διεισδύσεως και καταπατήσεως τών δικαιωμάτων τών μικρών φιλελευθέρων Έθνών. Η πίστις μας στη γυναικεία δύναμη είναι συνειδητή και άπορρέει από τη πραγματικότητα της γυναικείας δράσεως κατά την τελευταία πενταετία της σκληρής δοκιμασίας του έθνους μας.

Σταθήκαμε δίπλα στις συμπατριώτισσες που άγωνίστηκαν και τις παρακολουθήσαμε με όλο μας τον θαυμασμό στη Πίνδο και στη Κρήτη που άπέτελεσαν πολύτιμο συντελεστή του στρατού μας. Τις είδαμε με πίστη να δουλεύουν ακούραστα, και στο μεγάλο τους σύνολο τίμια, για να συντηρήσουν όλόκληρες οικογένειες στη κατοχή και μαζί τους σηκώσαμε τη σημαία της Έθνικής Αντιστάσεως για μιά Έλλάδα Έλεύθερη και μεγάλη. Γι' αυτό πιστεύουμε πως ή Έλληνίδα έχει κάθε δικαίωμα να πη τη λέξι της σε κάθε ζήτημα μεγάλο που από αυτό θα έξαρτηθή ή ευτυχία του Έθνους.

Άλλά συμπατριώτισσες όχι έξάρσεις... όχι υπερβολές και φωνασκίες... προς Θεού μη γίνουμε θύματα κάποιας έθνικής ξένης κλίμας... μη έγκληματίσουμε άθελά μας και καταστρέψουμε ότι όραίο και μεγάλο δημιούργησε ο άγώνας μας... και πρό πάντων μη γίνουμε τα πιόνια της φιλοδοξίας μιάς ή δυο γυναικών που για την κατάληψη μιάς κοινοβουλευτικής έδρας προσπαθούν να πουλήσουν την ύπόθεσί μας σε ξενοδόουλα κόμματα.

Η πατρίδα μας έχει ανάγκη από μιά λαοπρόβλητη κυβέρνηση και από ένα λαοπρόβλητο πολιτειακό σύστημα. Οι διεθνείς συζητήσεις πλησιάζουν και ή Έλλάδα μας ή θά γίνη μεγάλη και ευτυχισμένη για πάντα ή θά μείνη κακομοιριασμένη και μικρή και άνισχυρη για πολλά πάλι χρόνια. Ο λαός ζητάει έκλογές και δημοψήφισμα και δουλειά και ήσυχία και αυτός βέβαια είναι ο τίμιος, ο Έθνικός, ο γνήσιος Έλληνικός λαός. Και οι νόθοι Έλληνες ζητούν άναρχία, άναβολή της έκδηλώσεως της λαϊκής ψήφου, τό Κ. Κ. Ε. ζητάει Σλαυισμόν και κομματικά μόνο συμφέροντα και άνάμεσα σ' όλα τα άντεθικά συνήματα άκούγεται δυστυχώς και μιά γυναικεία φωνή που φωνάζει ψήφο στη γυναίκα (ευτυχώς είναι μόνο μιά) και δε φωνάζει γιατί πιστεύει στη δημιουργικότητά μας, δε φωνάζει γιατί

θέλει να ύποστηρήη τα δικαιώματά μας αλλά φωνάζει γιατί έτσι της είπε ο σύζυγος συνταγματολόγος της Δεκεμβριανής σφαγής, γιατί έτσι είπαν όσοι άγωνίζονται για να μη γίνη ή πατρίδα μας Μεγάλη, για να μη μείνη Έλληνική! Μέσα στις άνόητες δικαιολογίες για την άναβολή τών έκλογών προσθέτουν οι άναρχικοί και τό δήθεν ένδιαφέρον τους για τη γυναικεία ψήφο. Μα έμεις συμπατριώτισσες θά τους άπαντήσουμε δυνατά:

Ναι, θέλουμε ψήφο γιατί δικαιούμεθα, μα πάνω από όλα θέλουμε Έλλάδα! Και για να άποκτήσουμε τη βεβαιότητα πως ύπάρχει ισχυρή Έλλάδα να ύποστηρήη τα συμφέροντά της, θέλουμε να γίνουν άμέσως έκλογές!

Τό ζητημά μας δε μπορεί να γίνη έμπόδιο για τό κακό της πατρίδας μας. Η θέλησίς μας αυτή τη φορά θα έκφραστή όχι με ψηφοδέλτιο αλλά άλλως, έξ' Ισού δυνατά όπως γνωρίζουμε έμεις οι Έλληνίδες!

Τα παιδιά που θήλασαν γάλα άπ' τα στήθια μας, αυτή τη φορά θα θηλάσουν τη μητρική μας θέληση: Θέλουμε να ψηφίσετε Έλληνες! Οι πολεμιστάι της Άλβανίας που τις νύχτες της άγωνίας και του πόνου έννοιωσαν άνακούφιση άπ' τη περιποίηση κάποιας Έλληνίδας αδελφής, θα άκούσουν άπ' τα ίδια της χείλη τις λέξεις: Άγωνιστή της Άλβανίας και του Ρούπελ' άγωνίστηκες για Έλλάδα' ψήφισε Έλληνες! Και ή βιοπαλαίστρια που στη κατοχή δούλευε σε κάποιο εργοστάσιο για να ζήσουν τα μικρά αδελφάκια, με την ίδια θέληση θα τους πη: Μιά μεγάλη Έθνική Έλλάδα θα δημιουργήση τις προϋποθέσεις για τη καλλιτέρευση της ζωής μας! Ψηφίστε Έλληνες! Κι' όλες μαζί κάθε μιά άπ' τη σκοπιά μας, θα κάνουμε γνωστή τη θέληση μας. Θέλουμε έκλογές, θέλουμε σύντομα κυβέρνηση βγαλμένη άπ' τη θέληση του λαού μας. Θέλουμε ισχυρή κυβέρνηση που θα αντιπροσωπεύση αντίξια και θα μεγαλώση την πατρίδα μας. Θέλουμε Βουλή που να ψηφίζει νόμους προστατευτικούς για τους εργάτες τους αγρότες, τους έπαγγελματίες, τους έπιστήμονες. Βουλή που θα βρη τον τρόπο και τους πόρους να δουλέψη ο εργάτης. Βουλή που θα δώση δικαιοσύνη στον ταλαιπωρημένο αυτό λαό. Θέλουμε ψήφο που θα βγη από την άπόφασι μιάς τέτοιας βουλής και θα δικαιώση τον άγώνα μας.

ΤΖΕΝΥ Α. ΚΑΤΣΟΥΛΗ

ΓΙΑ Η' ΑΡΕΣΕΤΕ... ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ

Μην του κρύβετε τα παιχνίδια που έλαθε ως δώρον την πρωτοχρονιά, για να τα έχει άργότερα, όταν μεγαλώση. Στα παιχνίδια του έχει δικαίωμα ζωής και θανάτου.

Όταν γράφη σ' ένα φίλο του, όταν γράφη τό ήμερολόγιο του ή κανένα παιδικό άστυνομικό μυθιστόρημα, δέν έχετε τό δικαίωμα να τα διαβάσετε, εκτός αν σας τα παρουσιάση μόνο του.

Μη λέτε «Καταστρέφεις τις καρτέκας με τα παπούτσια σου». Δώσετέ του να φορέση παντοφλάς.

Σε μιά λύπη του, μη του πητε «Στην ηλικία σου, δέν έχει καμιά σημασία». Πού έβρετε; Μιλήστε για άλλα πράγματα!

ΜΙΑ ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΜΙΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΟΣΙΛΟΓΩΝ

Στις ατέλειωτες σειρές των δικών που έπηκολούθησαν την άπελευθέρωσή και την Δεκεμβριανή στάση, ήλθον εις φώς ανατριχιαστικά γεγονότα, τα οποία απέσπασαν άμέριστον την προσοχήν του τύπου και του κοινού.

Από των στηλών των έφημερίδων απέδόθησαν διαδικασίαι, ανέλυθησαν δεδομένα και έσχολισθήσαν πρόσωπα και γεγονότα, άλλοι με συγκατάβασι κι' άλλοι με ασηρότητα.

Κι' όμως άπ' τις συνταρακτικές αυτές υποθέσεις πίσω άπ' τις οποίες κρύβεται τρικυμία παθών, δεν υπόρρεσε να αναληθήση τό βουβό, τό συγκλονιστικό δράμα της μητέρας, σ' όλη του την έκτασι, σ' όλη του την άπόγνωση, σ' όλη του την υπεράνθρωπη έξαρσι. Σ' όλες αυτές τις μεγάλες δίκες ή θέση κι' ό ρόλος της μάννας έμεινε πάντα ό ίδιος. Η σκηνοθεσία αλλάζει συχνά—πυκνά. Ο ρόλος της μάννας όμως μένει πάντα ό αυτός. Πιστεύει στην άσώδητη του παιδιού της, 'Ελπίζει. Αγωνίζεται να πείσει τους πάντας ότι ό υιός της είναι θύμα. Σ' αυτές τις δίκες όλες οι μαννάδες είναι ίδιες. Σκέπτονται σάν μάννες κι' έτσι αισθάνονται και μιλούν.

Ας παρακολουθήσουμε μια άπ' αυτές. Στο δικαστήριο των δοσιλόγων, στην αίθουσα του Άρσακείου πρόκειται να δικασθί ένας φοβερός καταδότης, βασιανιστής και προδότης των γερμανικών Ές. Ές. Η δράσις του υπήρξε καταπληκτική, στιγματίζουσα αυτόν άνεπανορθώτως.

Δεν άναφέρουμε τό όνομά του προς χάριν της οικογενείας του, ή όποία ως προέκυψε κατά την διαδικασίαν εις ούδέν έπίτασεν. Ό,τι κακόν και βρωμερόν διέπραξε, μόνος του τό ένεπνεύσθη και μόνος του τό έξετέλεσεν. Νέος, μορφωμένος, άρκετά ώραίος, με την είσοδον των γερμανών άκολουθεί την όδόν του σκότους και της προδοσίας. Μεταβάλλεται εις όργανον των κατακτητών. Προδίδει, συλλαμβάνει βασιανίζει. Με τους καρπούς της προδοσίας του ζή μιαν όργιώδη ζωήν.

Κάποτε όμως τά πράγματα αλλάζουν. Ο έφιάλτης της κατοχής διαλύεται. Άνεμος Έλευθερίας πνέει εις δλόκλον την χώραν. Ο ήθικός καθαρμός ξεσπά ως Πανελλήνιος άπάτησις. Ο κολασμός άρχίζει. Ο προδότης συλλαμβάνεται και σύρεται να δώση λόγον ενώπιον της Δικαιοσύνης. Η προδοσία διαπιστούται εις όλον τό πλάτος. Παρά πσαν πρόβλεψιν, όμως, τό δικαστήριο λόγω του νεαρού της ηλικίας του και της άμέμπτου δράσεώς του εν Άλβανία, του καταλογίζει ώρισμένα έλαφρυντικά και διαφεύγει την έσχάτην των ποινών, καταδικασθείς εις ισόβια δεσμά. Κατόπιν αυτού ή ύπηρεσία διώξεως δοσιλόγων κρίνουσα ως έξαιρετικώς έπεικλή την άπόφασιν διατάσσει την άναθεώρησιν της δίκης, ή όποία προσδιορίζεται διά τό τρίτον δεκαήμερον του παρελθόντος Νοεμβρίου. Έν τω μεταξύ όμως εις τας φυλακάς ή Θεία Δίκη έχει έπιτελέσει τό έργον της...

Και πάλιν εις τό δικαστήριο των δοσιλόγων. Οι πρακτικογράφοι εις τας θέσεις των. Η ώρα της δίκης πλησιάζει. Διατάσσεται ή προσέλευσις του κατηγορουμένου και την ίδια στιγμή προσάγεται ένα ανθρώπινο ράκος. Όσοι είχαν παρακολουθήσει την προηγουμένη δίκη, ματαίως προσπαθούν ν' άναγνωρίσουν εις τό πρόσωπόν του τόν μόλις πρό όλίγων μηνών ώραϊον νέον με τά θηριώδη ένστικτα.

Τό πρόσωπόν του είναι ρυτιδωμένον και τά μάτια του μόλις φαίνονται. Φορεί μπερέ και κρατάει τά παπούτσια στό χέρι. Δύο χωροφύλακες τόν συ-

κρατούν. Προχωρεί διστακτικά και άναποφάσιστα και διαρκώς μονολογεί.

Σέ μια στιγμή βλέπει στο βήμα τό Εύαγγέλιον. Άποσπάται από τους συνοδούς του, τό άρπάζει με μιαν έξαλλον χαράν και τρέχει να κρυφθί σε μια γωνία. Οι χωροφύλακες προσπαθούν να του άποσπάσουν τό Εύαγγέλιον. Αντιστέκεται και ξεφωνίζει:

—Μή! Αυτό τό κόκκινο βιβλίον είναι πού ζητούσα σ' όλη μου τη ζωή!

Ριχνεται επάνω του και τό ψάει σπασμωδικά. Κατόπιν τό άφίνει και πέφτει για λίγο σ' ένα ειδικό νάρκησ.

Ξαφνικά πετάγεται όλόρθος. Μια θύελλα συναισθημάτων, φαίνεται να τόν συγκλονίζει. Περιτρέφει τά βλέμματά του προς τό άκροατήριο τό όποϊον τόν παρακολουθεί σιωπηλόν. Τό μίσος και ή άγανάκτησις από τους παρακολουθούντας πού στην άρχή είχε μεταβληθί εις θημεϊδιαν ήδη έχει μετατραπέι εις άμνηχανίαν. Κανείς δεν μιλάει και κανείς δεν γελάει. Ο ύπόδικος καταλαμβάνεται από νοσηρόν οίστρο και άπαγγέλει τους μακάβριους στίχους του Μπωντελαίρ:

«Αγαπά τό σώμα μιας νεκρής
τά κρύα της μελανιασμένα χέρια...

Στό σημείο αυτό σταματά. Η άρρωστημένη σκέψις του στρέφεται προς άλλους όρίζοντας. Φαντάζεται τόν εαυτόν του ως γραμματέα του Πατισάχ. Γελά εύχαριστημένος και ζητωκραυγάζει υπέρ του αιδέντου του. Μόλις τελειώνει την φράσιν του στέκει κι' άφουγκράζεται.

—Γιατί δεν ζητωκραυγάζουν οι πιστοί;

Η σιωπή αυτή τόν έκνευρίζει. Επαναλαμβάνει την ζητωκραυγήν κι' άναμένει άπάντησι. Και πάλιν όμως ή σιωπή άπλώνεται στην αίθουσα του δικαστηρίου. Αυτό τόν καθιστά έξαλλον. Χτυπιέται, όρύεται, άγωνιά.

—Φωνάχτε άτιμοι, φωνάχτε...
Σπασμοί τόν καταλαμβάνουν κι' Ιδρώς τόν περιλούει. Η άγωνία του είναι άπερίγραπτη. Τότε...

Τότε μέσα από τό σιωπηλό πλήθος μια γυναίκολλα ξεχωρίζει. Σπρώχνει και πλησιάζει προς τόν τρελλό. Άνοιγει τό στόμα της και σπάει τη σιωπή.

Τά μάτια της τρέχουν ποτάμι και τά χείλη της ψιθυρίζουν δειλιά, σιγανά, συνεσταλμένα άπ' τη βαρεία σιωπή π' άπλώνεται.

—Ζήτω...

Ο τρελλός όμως δεν ίκανοποιείται. Θέλει φωνές, ξεφωνητό. Η ζωή του μοιάζει σάν να φεύγη από την άγωνία της κρίσεως. Όλοι τό προσέχουν μα ένας τό αισθάνεται μέχρι τά μύχια της ψυχής του. Η γυναίκολλα. Και τη φορά αυτή ξεχωρίζει άπ' τό πλήθος. Άπ' τά μάτια και τη σκέψη της οβνούν τά πάντα. Ορθώνει τό κεφάλι της και ξεφωνίζει μ' όλη τη δύναμι της φωνής της.

—Ζήτωωω... Ζήτω παιδί μου, ζήτω... και σωριάζεται χάμω.

Καυμένη μαννούλα...

Η δίκη αυτή λόγω της καταστάσεως του κατηγορουμένου άνεβλήθη. Επανελήθη πρό όλίγων ημερών και ό ειδικός έπίτροπος ζήτησε την έπιβολήν της έσχάτης των ποινών.

Λόγω όμως της διαπιστωθείσης εν τω μεταξύ ψυχιατρικώς, βαθυτάτης ψυχικής παθήσεώς του ή ποινη παρέμεινεν άμετάβλητος.

Κ. ΒΟΥΡΒΟΥΛΗΣ

ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΜΕΓΑΛΟ ΠΟΙΗΤΗ

Του Άκαδημαϊκού κ. ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Βικτόρ Ούγγω όνομάθηκε από κάποιον «δωρο Θεού στην Άνθρωπότητα». Κι' ήταν άληθινά. Και σάν ποιητής, και σάν πεζογράφος, και σάν άνθρωπος, και σάν πολίτης, και σάν οικογενειάρχης. Όλάκερο τόν Ιθ' αιώνα (γεννήθηκε τό 1802, πέθανε τό 1885) τόν γεμίζει τδνομά του, ή μορφή του, ή μεγαλοφυία του, ό άνθρωπισμός του, ό πατριωτισμός του, ή καλοσύνη του, ή άρετή του. Δωρο Θεού...

Αυτές τις ήμέρες έπεσε τυχαία στα χέρια μου ένα παλιό βιβλίον πού μ' έκαμε να τόν γνωρίσω καλύτερα κι' άπ' ότι τόν έγνώριζα. Είναι μια μεγάλη συλλογή άνεκδότην του, περιστατικών της ζωής του πού την έδημοσίευσε ό στενός και πιστός του φίλος Ριχάρδος Λεκλιντ, λίγον καιρόν μετά τόν θάνατόν του. Σ' αυτήν έδιάβασα και τό περιστατικό πού θα σας διηγηθώ παρακάτω.

Πολλές φορές ό Βικτόρ Ούγγω μεταχειρίσθηκε τη γοητεία, την έπιβολή του όνόματός του, για να έπιτύχη τη χάρη καταδικασμένων σε θάνατο. Κι' ένας άπ' αυτούς πού έσωσε από την άγχόνη, την λαίμητομο ή τό τουφέκισμα, είναι και ό διάσημος πολιτευτής Μπαρμπές, πού είχε καταδικασθεί ως άντάρτης τό 1839. Βασιλιάς της Γαλλίας ήταν τότε ό Λουδοβίκος-Φίλιππος, ό αγαθός και σοφός εκείνος άνθρωπος, πού όταν άργότερα έκθρονίσθηκε, ζούσε σάν Ιδιώτης στο Λονδίνο, παραδίδοντας—φαντασθήτε—μαθηματικά! Άγαπούσε πολύ τόν Βικτόρ Ούγγω, πού τόν είχε φίλο, και θα τούκανε βέβαια όποια χάρη του ζητούσε, ζήτημα όμως αν θα μπορούσε και ν' άμνηστεύσει έναν άντάρτη σάν τόν Μπαρμπές. Όσοσο ό ποιητής τό έδοκίμασε.

Την κατάδικη του Μπαρμπές την έμαθε ξαφνικά στο Μελόδραμα, όπου είχε πάει εκείνο τό βράδυ ν' άκούση καμιά πράξη της «Εσμεράλδας» του. Άναστατώθηκε, και προπάντων από την πληροφωρία πώς ή άπόφασις του ειδικού δικαστηρίου ήταν άνέκκλητη κι' ό κατάδικος θα τουφεκιζόταν πιθανότατα τό πρωί. Τι να κάμη; Δεν είχε και καιρό. Αύτη την ώρα ό βασιλιάς ίσως θα κοιμόταν... Στην άμνηχανία του, αλλά πάντα με κάποια έλπίδα, ό ποιητής άνέβηκε στο γραφείο του Θάπτρου, πήρε ένα φύλλον χαρτί, και σε λίγο είχε γράψει αυτούς τους στίχους προς τόν βασιλιά, πού, σημειώστε, πρό όλίγου είχε χάσει ένα μικρό του παιδί:

Pour votre ange envolée ainsi qu'une colombe.
pour ce royal enfant, doux et frêle roseau,
grâce encore une fois! grâce au nom de la tombe!
grâce au nom du berceau!

Τι ώραίο τό αυτοσχέδιο αυτό τετράστιχο! Τό παρέθεσα στο πρωτότυπο, για να τό άπολαύσουν περισσότερο όσοι ξέρουν τη γλώσσα. Για τους άλλους, ιδού μια πρόχειρη μετάφρασις: «Για τό άγγελούδι σας πού πέταξε σάν περιστέρι—για τό βασιλόπουλο, τό τρυφερό και εύθραστο καλάμι—χάρις άκόμα μια φορά! Χάρις σε' όνομα του τάφου!—Χάρις σε' όνομα του λίκνου!».

Άλλά τό δύσκολο, για ποιητή, δεν ήταν βέβαια να γραφθί ένα ξεχωριστό τετράστιχο. Τό δύσκολο και για έναν Ούγγω άκόμα, ήταν να φτάση, την ίδια ώρα—αβρίο θάταν άργά—στα χέρια του βασιλιά... Τό κλεισε σ' ένα φάκελλο και τό έστειλε άμέσως στο παλάτι. Τδνομά του, γραμμένο απέξω στο φάκελλο, έκίνησε την προσοχή του ύπασπιστή της ύπηρεσίας, πού άνέλαβε την ευθύνη να ξυπνήση τόν Μεγαλειότατο. Και τό θαύμα έγινε: Ο Λουδοβίκος-Φίλιππος συγκινήθηκε, έκάλεσε άμέσως τους ύπουργούς του και ύστερ' από μεγάλη συζήτηση—γιατί τό συμβούλιο άπέκρουσε τότε κάθε έπιείκεια—έπέτυχε κι' αυτός τη χάρη του Μπαρμπές.

Τό περιστατικό αυτό μου θύμισε ένα παρόμοιο, πού τό διάβασα άλλοτε άλλο. Ο στρατηγός Μάκ-

Μάων ήταν τότε πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας (μετά τό 1870, όταν είχαν καταλυθί και βασιλείες κι' αυτοκρατορίες). Ο Βικτόρ Ούγγω, ό ποιητής πού ήταν και Γερουσιαστής, είχε ζητήσει πάλι από τόν πρόεδρο τη χάρη κάποιου καταδίκου. Η άπάντησις του Μάκ-Μάων του ήρθε στο σπίτι του, την ώρα πού έγευματίζε με την οικογένειά του και μερικούς φίλους. Πήρε τό γράμμα, τό άνοιξε, τό διάβασε από μέσα του, συνοφρυώθηκε, κι' έπειτα τό διάβασε και δυνατά. «Οχι ό ίδιος ό Πρόεδρος, αλλά ό γραμματέας του του έγραψε ξερά: «Αν ό γερουσιαστής κ. Βικτόρ Ούγγω έπιθυμη ή έπιτύχη τη χάρη κανενός καταδίκου, μπορεί ν' άποταθί στον κ. πρόεδρο της Έπιτροπής επί των Χαρίτων».

Ο ποιητής έξάρωσε τό γράμμα με θυμό, τό πέταξε χάμω, και πρόσθεσε:

—Όρισμένως, ό κ. Μάκ-Μάων δεν ξέρει ούτε να γράφει, μα ούτε... να διαβάζη!

Μέ τοúτο ήθελε να πη πως αν ήξερε να διαβάζη, θάξερε και ποιός ήταν ό Βικτόρ Ούγγω, και πως αν ήξερε να γράφει, θα τό άπαντούσε ό ίδιος, για να του άναγγείλη πως ή χάρη του έγινε...

ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ
της Άκαδημίας Άθηνών

Άπομνημονεύματα άντάρτισσας

ΜΕΤΑΞΥ ΔΥΟ ΠΥΡΩΝ

Ίστορίες πού φθάνουν τό θρόλο

Δημοσιεύομεν κατωτέρω μερικές περικοπές από τό ήμερολόγιο της κ. Κικής Παπαδάτου, της γυναίκας πού πολέμησε στα Ήπειρωτικά βουνά πλάι στο στρατηγό Ζέρβα για τό ξεσκάδωμα της Έλλάδος, με την βεβαιότητα ότι μέσα στις γραμμές αυτές αντικατοπτρίζεται ή γνήσια, ή άγνη Έλληνική ψυχή, όπως την είδαμε και την γνωρίσαμε σ' όλες τις έκδηλώσεις ενός ώραϊου εδγενοούς και μεγάλου άγώνος για ότι ιερότερο έχει ή χώρα αυτή: «Για την έλευθερία μας. Για την θρησκεία μας. για την Πατρίδα μας».

Άξέχαστο πρωινό... Ένα σάλπισμα, μερικές κανονιές κάπου μακριά, ψίθυρος, πυρετός κινήσεως, Τά Γιάννενα σε συναγεμώ. Ο πόλεμος έξερράγη. Μια άκόμα τραγική παρένθεσις στην μακραίωνα Έλληνική Ίστορία. Κάτι ξαναζή από τόν Μαραθώνα, τις Πλαταιές, τό Σούλι... Ένας άνθρωπίνος χείμαρος ξεχύνεται προς τά πάνω για να άντιμετωπίση τόν δλεθρον πού έξαπέλυσαν δειλοί και ύπουλοι έχθροι. Με βήμα άποφασιστικό άκολουθών τό πλήθος των ήρώων. Η υσοκομιεακή στολή του λίγες μέρες άργότερα δέχεται τις πρώτες ρανίδες αίματος. Τ' άδέλφια μας παλεύουν με τό Χάρο. Ο Δαυίδ έναντίον του Γολιάθ...

Κάποτε ό ούρανός της Έλλάδος σκοτεινίασε. Οι χαρμύσινες κωδωνοκρουσίες σβόστηκαν άπ' τόν ήχο της βαρείας μπότας του κατακτητού. Άκούω τους βαρβάρους να περνούν. Σφίγγω τό παιδάκι μου στην άγκαλιά. Τό φιλω, ποιός ξέρει αύριο... Ο άνδρας μου παραστέκει άμίλητος, σκεπτικός. Τό βλέμμα του είναι πάντα προσηλωμένο στο ίδιο μέρος. Η Πίνδος τόν έχει μαγνητίσει. Πού και πού μόνο στρέφει και κυττάζει τη στολή του, τις έπωμίδες του. Διαβάζω τη σκέψη του κι' αυτός άφίνει τό βλέμμα του να εισχωρήση βαθειά μέσ' την καρδιά μου.

Πέρασε λίγος καιρός σ' ένα πυρετό προετοιμασίας. Και κάποιον συννεφιασμένο σκοτεινό πρωινό χειροπιασμένοι, άφήσαμε πίσω μας ό,τι αγαπήσαμε και πονέσαμε πειότερο στον κόσμο αυτό, μετά την Έλλάδα. (Συνέχεια εις τό έπόμενον)

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΣΤΟ 6^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΘΗΛΕΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕΤ' ΕΜΠΟΔΙΩΝ — ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ — ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ... «ΔΙΑΦΩΤΙΣΙΣ»

Γέλοια και χαρά έδω, σοβαρές κουβέντες έκει, παρά κάτω λίγα παιχνίδια και παντού το κοριτσιότικο κουβεντολόι στο προαύλιο και στις σκάλες του Στ' Γυμνασίου Θηλέων.

Εκεί βρισκόμαστε! Στο κτίριο των οδών Έπτανήσου και Σύρου το οποίο σήμερα στεγάζει δύο γυμνάσια Θηλέων. Το έκτο και το όγδοο το οποίο φιλοξενείται «προσωρινά» ως δτου να βρεθίη οίκημα κατάλληλο στα Πατήσια όπου είναι ή περιφέρεια του γυμνασίου. Αλλά έπειδή στην χώρα μας ή προσωρινότητα βαστάει όσο και κάτι τό... μόνιμο, αναγκάζονται τα δύο γυμνάσια—τά κορίτσια φυσικά—να κάνουν έναλλάξ μάθημα πρωί ή απόγευμα από 4 ώρες κάθε μέρα και μερικές—οι μικρότερες—τάξεις να έχουν μαθήματα τέσσαρες ήμέρες τή εβδομάδα. Περίεργον: Όχι και τόσο αυτό, όσο κάτι άλλο: Τό πώς κατορθώνουν αυτά τα κορίτσια να μάθουν γράμματα. Ας είναι έμεις δέν ήρθαμε γι' αυτή τή δουλιά.

Στο 6ο γυμνάσιο φοιτούν περίπου 1500 κορίτσια από τήν 1η ως τήν 8η τάξη του γυμνασίου χωρισμένες κατά τμήματα. Τα τμήματα είναι περί τα 20. Δηλαδή σε κάθε τάξη αναλογούν δύο ή τρία τμήματα και κάνουν μαθήματα όπως γράφουμε ανωτέρω.

Στις δύο ανώτερες τάξεις, αφού οι μαθήτριες σά τελειόφοιτες θ' αντικρύσουν σε λίγο τή ζωή, υπάρχει σύστημα αυτοδιοικήσεως των τμημάτων. Έχουν εκλεγεί έπιτροπές τάξεων οι οποίες έχουν άποτελεσθή από τις μαθήτριες διδες Παπακωνσταντοπούλου και Λαλοπούλου διά τό πρώτο Τμήμα τής 8ης και Στανωτά, Βασιλειάδου και Μαριδάκη διά τό β' τμήμα.

Η έπιτροπή αυτή έτοιμάσε και τόν άληθινά σεμνό έορτασμό τής 28ης Οκτωβρίου.

ΧΟΡΩΔΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

Τό 6ο γυμνάσιο είναι γνωστό και από τα πρό τής κατοχής χρόνια ότι διέθετε μία άρτιωτάτη χορωδία τής όποις είχαν κάνει αίσθησι αι έμφανίσεις στα «Ολύμπια». Και τώρα πάλι χάρις στις άόκνους προσπάθειας των καθηγητιών κ. κ. Βυζαντίου και Σκαλιστήρη τό γυμνάσιο έχει τήν χορωδία του.

Μιά έκπληξη περιμένει τόν επισκέπτη όταν μαθαίνει ότι στο γυμνάσιο λειτουργεί «Ψυχολογικός Σταθμός». Είναι ένας σταθμός παρατηρήσεων των ψυχικών συναισθημάτων και των παρουσιαζόμενων εις τας μαθήτριες άνωμαλιών τις όποιες διαπιστώνει και έξομαλύνει διά κατάλληλων μέτρων τό καθηγητικόν προσωπικόν του σταθμού.

Επί κεφαλής αυτού εύρίσκειται ή καθηγήτρια Κ. Παππά—ή γνωστή συγγραφέως—ή όποια έχει και ειδικάς σπουδάς ψυχολογίας εις τό έξωτερικόν. Τα άποτελέσματα του «σταθμού» όπως μας πληροφορούν είναι άριστα σε κάθε περίπτωση, λαμβανομένης υπ' όψει τής καταστάσεως τής κατοχής τήν όποια υποχρεώθησαν να ζήσουν οι κοπέλλες μας.

Σε συνομιλία μου με τις μαθήτριες έμεινα έκπληκτος από τα καλά λόγια με τα όποια μου περιέγραψαν τόν ζήλο και τήν εργατικότητα του διδακτικού προσωπικού του του γυμνασίου:

—«Από τήν διευθύντρια μέχρι τήν νεώτερη καθηγήτρια όλοι καταβάλουν ειλικρινείς προσπάθειες να μας μορφώσουν» μου λένε.

Μά ανάμεσα στους καθηγητάς των ξεχωρίζουν τόν κ. Ιατρίδη «ό όποιος άποτελεί ένα μεγάλο κεφάλαιο για τήν μόρφωσή μας» είναι τα λόγια τους.

Γιατί ό κ. Ιατρίδης με τις σπουδές του στην Αμερική είναι πραγματικά πολύτιμος.

ΚΑΙ ΛΙΓΟΣ... ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ

Τό κουτσομπολιό με έννημερώνει: Στο 6ο υπάρχει φεμινιστική κίνησης τήν όποια βοηθά ή διευθύντρια κ. Πολυμενάκου και ή κ. Παππά. Πρό καιρού—με πληροφορούν—ή κ. Πολυμενάκου ή όποια είναι πρόεδρος τής «Πανελληνίου Ένώσεως τής Γυναίκας» έκαμε μία έορτή και διάλεξη στο ΡΕΧ με θέμα τούς σκοπούς τής Ένώσεως. Στην έορτή παρευρέθη ένα μεγάλο ποσοστό μαθητριών του έκτου γυμνασίου.

Καιρός όμως να δούμε λίγο και τα μαθητικά ζητήματα. Τό πρόβλημα που άπασχολεί όλες γενικά τις μαθήτριες είναι αν στις εξετάσεις θα φανούν έπιεικείς οι καθηγηταί στη βαθμολογία. Έπειτα δέν παραλείπουν να μας βεβαιώσουν πως αναγνωρίζουν τις έλλείψεις των άλλών...

Αλλο ζήτημα που τις άπασχολεί είναι τα θρανία. Τό σχολείο δέν έχει όσα χρειάζονται για τις πολλές του μαθήτριες και αναγκάστηκαν μερικές να φέρουν... καθίσματα απ' τό σπίτι τους.

Η έλλειψις οργάνων—τά έλεηλάτση πέρυσι τέτοιο καιρό ό «ήρωικός ΕΛΑΣ»—δέν έξυπηρετεί καθόλου τα μαθήματα Φυσικής και Χημείας.

—«Παρ' όλες αυτές τις δυσκολίες και τις έλλείψεις οι καθηγηταί μας καταβάλουν κάθε προσπάθεια» μου έπαναλαμβάνουν.

Οι καθηγηταί αυτοί με επί κεφαλής τήν διευθύντρια κ. Πολυμενάκου και τόν ύποδιευθυντή κ. Ταμπουρατζή είναι οι κ. κ. Ιατρίδης, Δανάλης, Κατάκης, Λαμπρόπουλος κλπ. και αι καθηγήτριαι κ. κ. Κενάρδου, Παππά, Λιθοξόου, Ροδιάδου, Ηλιοϋ, Καπασκάλη, Καββαδά, Κωνσταντίνου, Δημητριάδου κ. ά.

Και ένα παράπονο: Ένώ οι μαθήτριες αναγνωρίζουν τούς κόπους που καταβάλλονται απ' τούς καθηγητάς των για τήν άρτιωτέρα όσο τό δυνατόν μορφωσή τους δέν συγχωρούν τήν διάθεσι μερικών για πολιτικές συζητήσεις και για «καθοδήγησι».

Δέν συγχωρούν στους ανθρώπους που έχουν ταχίη για τήν διαπαιδαγώγησι τής Φυλής τα λόγια «να μη γκρινιάζουμε για λίγες πέτρες και χώματα» όταν τα χώματα αυτά τής Αλβανίας έχουν ποτισθή επί σειρά έτών από τίμιο ελληνικό αίμα. Και στο κάτω-κάτω δέν είναι παραδεκτό να γίνεται μάθημα τέτοιο εκεί που δέν μπορούν να άκουσθουν και οι «Ελληνικές άντιρρήσεις» αφού υπάρχει ό μπαμπούλας του «βαθμού». Συνεννοούμεθα;

Τό κουδοϋνι χτυπά για τό μάθημα. Τα κοριτσόπουλα με τό ίδιο κέφι—οι μικρότερες—με σοβαρότητα πάντα—οι άδριανές αγωνίστριες τής ζωής—άνεβαίνουν τα σκαλοπάτια για να συνεχίσουν τό μάθημα τους.

Φαντάζομαι ότι έμαθα αρκετά. Όταν θα δημοσιευθουν αυτές οι γραμμές οι μεγάλες τάξεις θα δίνουν εξετάσεις για τα άπολυτήρια. Οι «σοβαρές τελειόφοιτες» θα βγουν στη ζωή. Έκει θ' αντικρύσουν νέα προβλήματα. Μά σαν Έλληνοπούλες καθάραιμες, θα τ' αντιμετώπισουν. Τους τό εύχόμεθα. Μ. ΛΑΜ.

Λόγω πληθώρας ύλης ή συνέχεια του μιστορήματος «Η δύναμις τής Αγάπης» τής κ. Μάριας Παναγιωτοπούλου θα δημοσιευθή εις τό έπόμενο τεύχος.

ΜΙΑ ΤΡΑΓΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΜΙΑΣ ΤΡΑΓΩΔΟΥ

Η αναβίωσις τής Αντιγόνης στα διυλιστήρια τής Ούλεν...

«Οράτ' έμ' ω γὰς πατρώας πολιταί τήν νεάταν οδόν στείχουσιν, νεάταν δέ φέγγος λεύσσοσαν αελίου, κάποι αόθις.»

(ΑΝΤΙΓΟΝΗ)

Ένα βράδυ του Δεκεμβρίου 1944, δεσμώνει ή Αντιγόνη, έκείνη, τήν όποιαν είχαμε τήν μοναδικήν τύχην να ίδούμε και να θαυμάσουμε εις τό θέατρον Ηρώδου του Αττικού πρό τριών περίπου έτών, όδηγείται από δύο έλασίτες εις τήν Ούλεν. τόν τελευταίον της δρόμο. Τήν ίδια αυτή μέρα είχε δη—αν τό είχε δη από τα μουντρούμια τής πολιτοφυλακής—για τελευταία φορά, τό φώς του ήλιου που δέν θα ξανάβλεπε:

Ποιοί πολιταί τήν είδαν: Απο εκείνους που έξησαν με τήν Έλένη Παπαδάκη τήν τραγωδία του Σοφοκλέους σε ένα θριαμβικό ζωντανέμα τής ήρωίδας του, δέν έτυχε κανείς να τήν παρακολουθή που περπατούσε τόν τελευταίον της δρόμο; Ίσως κάποιος, κάποιος Αθηναίος τρέχοντας με τήν ψυχή στο στόμα πρός τό σπίτι τους κάτω από τήν πλανωμένη άπειλή τής έξαπολύσεως συμφοράς, ίσως μία στιγμή να αντίκρυσαν παγωμένοι τήν τραγική συνοδεία για να γίνουν πάλι θεαταί, άλλα τώρα έμπρός εις τόν έφιάλτη μιάς άνηκούστου πραγματικότητος και να ένθυμηθούν αυτούς τούς λόγους τής Αντιγόνης:

«Οράτ' έμ' ω γὰς πατρώας πολιταί τήν νεάταν οδόν στείχουσιν...»

Αλλά ποιός τολμά, ποιός χορός πολιτών μπορεί ν' άντιταχθή εις τας διαταγάς του κ. Σιάντου κηρύσσοντας ότι:

«Τοιούτ' εγώ νόμοισι τήν δ' αέω πόλιν...»

Διότι αυτοί είναι οι νόμοι του Κ.Κ.Ε. Επιφυλάσσουν και εις τόν άθων φόνον.

Η συνοδεία προχωρεί. Και όπως όμολογεί εις τήν άνάκρισιν ό Κουκούτσης, ή Αντιγόνη τρέμει από τό κρύο και κλαίει. «Μας παρακαλούσε», λέγει ό έκτελεστής Κουκούτσης.

Κλαίει και παρακαλεί ή Αντιγόνη. Η καρδιά τους όμως δέν σπαράχτηκε. Οι συγκινητικοί τελείας άρθρώσεως τόνοι τής έξοχης και εύγενούς φωνής της που μας έκαναν ν' άντατριχιάσουμε στο θέατρο Ηρώδου, δέν στάθηκαν ικανοί να ψάσουν έστω και με άσθενέστατη δόνησι μία βαθεία άξέπλητη χορδή στην ψυχή των ανθρώπων του σκότους. Μά δέν είχαν αυτοί ποτέ αίσθήματα; Η τρυφερότης ήταν στην ψυχή τους τό άγνωστο στον τυφλό φώς;

Δέν είχε ποτέ τρέξει δάκρυ απ' τα μάτια τους μπροστά σε κάποια δική τους δυστυχία για να μην ξέρουν τι νοιάθει ό άλλος για να κλαίει;

Παρακαλούσε ή Αντιγόνη. Η φωνή της βγαλμένη απ' τα μύχια τής ύπάρξεώς της τραγουδούσε μία τραγική μελωδία στις νότες μιάς άγνωστης σε τέτοιους ανθρώπους κλιμακος ήχων.

Και συνεχίζει ό Κουκούτσης: «Ο Μακαρόνας όταν τήν πήγε κοντά στον λάκκο «τὴν νεοσκαφή οικειν» τής ειπε: «Γδύσου! Η κοπέλλα ντρεπότανε. Έτρεμε και έκλαιγε.»

Αλλά έδώ διέτασε ό Κουκούτσης. Δέν τόν συγκινοϋν αυτά. Και μάς θυμίζει τα του Κρέοντος:

«Αρ' ιστ' αριδὰς και γούος πρό του θανείν ούδ' αν εις παύσαιτ αν, ει χρεη λέγειν.»

Ίσως οι έκτελεσταί να διοτάζουν. Και συνεχίζει ό Κουκούτσης:

«Ούκ' αέεθ' ως τάχιστα;»

Οι έλασίτες τσακίζονται να έκτελέσουν τήν διαταγήν. Τώρα τήν έχουν πάνω από τόν λάκκον. Ο Μακαρόνας βρυχάται: «Γδύσου μωρή να φας άντάρτικο ξύλο!»

Και ή Αντιγόνη ξεσπά:

«Οίμοι γελώμαι! τί με πρός θεών πατρώων ούχ οίχομείαν ύβρίζεις, άλλ' έπίφαντον!»

Δηλαδή:

«Άλλοι μου με προσβάλλουν. Γιατί μά τό θεό όχι πεθαμένη άλλα ζωντανή με βρίζεις;»

Αλλά ό Μακαρόνας και ό Κουκούτσης δέν τ' άκούουν αυτά. Βιάζονται γιατί έχουν κι άλλα καθήκοντα. Μέσα σε όδυρμούς που άντηχούν στο σκοτάδι τής νύχτας, που κι αν μακρυνά τούς άκούει άνθρωπος, ή καρδιά του θα κτυπά με παλμούς σαν ποδοβολή τό του καθάλληρη χάρου που στο πέρασμά του κόβει τό αίμα. τα γόνατα, τή ζωή αυτών που τόν νοιώθουν να περνά, μέσα σε τέτοιες στιγμές, που όλοι σφαλούν γερά τις πόρτες τους, που από πουθενά από τόν γύρω κόσμο δέν ξεφεύγει άπίδα φώτος να δώση; μιά φευγαλέα έλπίδα σωτηρίας, ή Αντιγόνη είναι μόνη, άνίσχυρη στα νύχια των θηρίων, μιά γυναίκα άνυπεράσπιστη στην πόρρωσι κακούργων...

Κλαίει...

Τής πέρνουν τό γούνινο παλτό, για τό όποιο οι δήμιοι άλληλοσκοτώθηκαν κατόπιν και τής λένε να βγάλη τα παπούτσια της.

Μεσ' στην άπελπισία της έχει τό θάρρος να ρωτήσει γιατί και είν' έτοιμη να σκύψη.

«Ακλαυτος, άφιλος, άνυμέναιος, ταλαίφρων άγομαί τάνδ' έτοιμην οδόν. Ούκέτι μοι λαμπάδος τόδε ίερόν όμμα θεμεις όραν ταλαίνα, τάνδ' έμόν πότμον άδάκρυτον ούδεις φίλων στενάζει.»

Δηλαδή:

Χωρίς να με κλάψουν, χωρίς φίλους, άνύπαντρη ή δυστυχισμένη πάω στον έτοιμασμένο αυτό δρόμο. Δέν μάψινουν τή δύστυχη να βλέπω τό ίερό φως και για τή συμφορά μου ούτε κανείς κλαίει ούτε φίλος στενάζει.

Τι ήμπορούσε να συμβή αν ό Μακαρόνας και ό Κουκούτσης ήσαν κάτοχοι παιδείας και είχαν πάει στού Ηρώδου τό θέατρο όπου τό θύμά τους είχε κάνει τις αρχαίες πέτρες να τρεμουλιάσουν με εκείνο τόν περίφημο κομμό του; Όσοι είδαμε τα όργανα του Κρέοντος να άπάγουν τήν Αντιγόνη δέν έννοιάσαμε κάποια φρίκη και άποτροπισμό για τα πρόσωπα αυτά που έσυραν στο θάνατο μιά εύγενή κόρη; Αν οι έλασίτες τα είχαν ιδίη δέν θα τους έσυγκλονίζε αυτή ή άνάμνησις; Όχι! οι έλασίτες τήν ώρα εκείνη του άρχαίου δράματος σε κάποιο καταγώγιο θα έκυλιόνταν.

Και ή Αντιγόνη σκύβει στα παπούτσια της. Ένας πυροβολισμός άντηχεί. Ένας πυροβολισμός μέσα στούς πολλούς. Εκεί μακρυνά ποιός τόν προσέχει! Ένα όμμα μέσα στα άπειρα πέφτει ακόμα.

Η τραγωδία, τώρα μετά δώδεκα ήμνες πάει πρός τήν λύσι της. Τα οκτρά πρόσωπα τό άνοσιουργήματος βγήκαν από τή φυλακή.

Μιά μαύρη σελίδα έγράφηκε μετά 2386 χρόνια στην ανά τούς αιώνας ιστορίαν τής άθανάτου τραγωδίας του Σοφοκλέους.

Η μοίρα που στα έργα του μεγάλου τραγικού παίζει έναν άδυσώπητο ρόλο ήταν και έδώ ό μόνος έννοχος τής φρικτής έπαναλήψεως του θανάτου μιάς νέας Αντιγόνης.

Όπως και στην τραγωδία, ή νεκρά μας περιεφρόνησε τό θάνατο. Όταν έπήγαν να τήν πιάσουν τα «παληκάρια» τής πολιτοφυλακής οι «έτοιμοι έπίσκοποι» οι έπίσκοποι του νόμου του Κ.Κ.Ε., ή Έλένη Παπαδάκη είδοποιημένη είχε πριν ειπή: «Γιατί να φύγω; μήπως έκανα τίποτα;»

Και δέν ήξερε ότι αυτό που έκανε μένοντας, ήταν πάρα πάνω από θάρρος, ήταν θράσος και θα τής ταίριαζε ό έπικήδειος:

«Προβάσ' έπ' έσχάτον θράσους όμηλον ές αίκας βάθρον προσέπεσε, ω τέκνον...»

ΠΑΥΛΟΣ ΑΗΔΟΝΗΣ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ Η ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ;

Της Κας Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, Καθηγήτριας

Αι ημέραι τας οποίας διερχόμεθα του Δεκεμβρίου αι εφετιναι χωρίς να θέλωμε μᾶς υπενθυμίζουσι τὰ πρῶτα τὰ τραγικά γεγονότα καὶ ἐπειδὴ εἶναι αὐται αἱ πρῶται τας οποίας διερχόμεθα ψυχικῶς ἤσμεοι, μετὰ τὴν κατοχὴν, μᾶς φέρουσι τὴν ἀντίθεσιν καὶ μᾶς υπενθυμίζουσι τὰς προηγουμένας ὁμοίας των καὶ διὰ τὰς περυσινάς. Ἐπίσης οἰπιόντες ἕνα βλέμμα γύρω μας, στοὺς συγγενεῖς μας τοὺς γείτονάς μας, θὰ ἴδωμεν ὅτι εἰς κάθε συνοικίαν, ἀλλὰ καὶ κάθε σπίτι, δὲν ὑπάρχει πουθενᾶ περιπτώσις πού νὰ μὴ ἔχουν θρηνησεῖ ἕνα οἶκτον τους, ἕνα συγγενῆ τους, ἕνα γνωστὸν τους, ὁ ὁποῖος τις εφετινῆς ἐορτασίμης αὐτῆς ἡμέρας θὰ τοὺς λείπῃ. Ἀθελά μας λοιπὸν ἡ σκέψις καὶ ἡ ἀνάμνησις μᾶς περὶ τὰ περασμένα καὶ ἐπειδὴ ἔχομε κάπως μιά εὐκαιρίαν ἐφέτος ἀρχίζομε τὸν συλλογισμόν.

Γιατί νὰ γίνουσι αὐτά; ποὺς ἔπαιε; Νὰ εἶχαν ἄραγε δίκαιον οἱ ἐπιδιώξαντες μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν μᾶς τὰ φλιβερά αὐτὰ γεγονότα τοῦ περυσικοῦ Δεκεμβρίου; Μὰ ἔπρεπε ἄραγε νὰ γίνουσι οὕτῳ ἢ ὄχι; Καὶ ἡ σκέψις ἀρχίζει. Κύριον ἐλατήριον βεβαίως, καθὼς σὺλους μᾶς εἶναι γνωστὸν, ἦτο τὸ ὅτι ἐπέδωκον τὴν κατὰλησιν τῆς ἀρχῆς πᾶσι θωαίᾳ καὶ παντὶ μέσῳ. Γιατί; Διὰ τὴν ἐπικρατίαν τὸν βασιλιάς καὶ τὴν ἐπιβολὴν τῶν ἀρχῶν των. Ποῖαι εἶναι αἱ ἀρχαὶ αὐταί; Ἡ ἱστορία μᾶς ὁμιλεῖ καθαρά περὶ αὐτῶν. Εἶναι ἐκεῖναι αἰτίνας ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 19 αἰῶνος, μετὰ τὴν μηχανοποίησιν τῶν πάντων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ εἰσηχθησαν εἰς τὴν Εὐρώπην, διότι λόγῳ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν μηχανῶν, ἡ ἐργασία τοῦ ἐργάτου δὲν ἐκρίνετο πλέον ἀπαραίτητος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἰσορροπία τοῦ ἔλαχιστου.

Ἐδημιουργήθη λοιπὸν τοιοτοτρόπος μία τάξις εἰς τὴν Εὐρώπην ἐργατικὴν proletariat λεγομένη, (δηλ. τῶν μὴ ἔχόντων ἄλλην περιουσίαν πλὴν τῶν τέκνων των) καὶ ἐξήγησαν, διότι ἦσαν πολλοὶ, τὴν μετατροπὴν τοῦ ἰσχύοντος ἔως τὴν ἐποχὴν ἐκείνην κοινωνικοῦ νόμου καὶ τὴν ἐφαρμογὴν νέου τοιοτοῦ, καθ' ὃν τὰ ἐργοστάσια νὰ περιέχοντο εἰς τὸ κράτος καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς ἐργαζόμενοι νὰ μὴ ἀπολαμβάνουσι μόνον ἕνα μισθόν, καὶ αὐτὸν ἐλάχιστον ὅπως τὸν ἀπελάμβανον τότε, καὶ τὸν ὅποιον, ἂν ὁ ἐργαζόμενος ἠσθένει ἢ ἀπέθνησκον ἐντελῶς καὶ ὁ ἴδιος καὶ ἡ οἰκογένειά του ἀπεστεροῦντο τελείως καὶ προσήγγιζον ὅλοι εἰς τὸν ἐκ πείνης θάνατον, ἀλλὰ νὰ ἔχουσιν μερίδιον ἐπὶ τοῦ ὅλου κέρδους τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τοῦτο ν' ἀναγνωρίζεται εἰς αὐτοὺς εἴτε πρὸς τὸ παρὸν ὡς μισθός, εἴτε μελλοντικῶς ὡς σύνταξις. Διὰ τὸν τρόπον τινὰ ἡ ἐπιχειρήσις ἔθεωρεῖτο συνεταιρικὴ κεφαλαιούχου καὶ ἐργαζομένου. Οἱ ὅμοιοι τῆς θεωρίας αὐτῆς ὀνομάσθησαν σοσιαλισταὶ ἐκ τοῦ Social ποὺ σημαίνει κοινωνικὸς συνεταιρισμὸς. Τὴν ἀρχὴν αὐτὴν παρέλαβον ἐν Γαλλίᾳ ὁ Babeuf καὶ ὁ Saint-Simon καὶ ἐφθασε μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς γενικῆς κοινοκτημοσύνης πάσης περιουσίας, δηλ. τῶν ἀρχῶν τοῦ κομμουνισμοῦ. Πρόσοδον καὶ ἐπέκτασιν εἰς τὴν θεωρίαν ταύτην ἐδημιούργησαν μετὰ ταῦτα ὁ Marx ἐν Γερμανίᾳ, ὅστις καταργεῖ τελείως τὸ κεφάλαιον καὶ διανέμει τὴν παραγωγὴν ἐξ ἴσου εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς κεφαλαιούχους. Οὐσιωδῶς δηλ. καὶ αἱ θεωρίαι αὐταὶ οὐδόλως διαφέρουσι τοῦ κομμουνισμοῦ τοῦ ὁποῖου καὶ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς φέρουσι τὸ ὄνομα. Διὰ τὰς χώρας ὅμως αὐτάς, καίτοι ὑπῆρξαν αἱ παρτίδες τῶν θεωριῶν καὶ τῶν συστημάτων τούτων, ἀπέμειναν μοναδικαὶ θεωρίαι ἐλαχίστους ὁπαδοὺς ἔχουσαι. Μικραῖναι μόνον μεταβολαὶ εἰς τὰ καθεστῶτα τῶν χωρῶν αὐτῶν ἐπέβησαν, αἱ ὁποῖαι σημαντικῶς ἐβελτίωσαν τὴν διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁμολογουμένως ὑποφέρουσαν ἐργατικὴν τάξις, ἀλλὰ πέραν αὐτοῦ, ἐπαναλαμβάνοντες παρέμειναν θεωρίαι ἄπλαϊ. Ἐν Ρωσίᾳ ὅμως τῷ 1879, διότι ἐπεκράτει ὁ φεουδαλισμὸς ὅστις ὑπεδούλωσε καὶ κατέθλιβε τελείως τὸν ἐργάτην αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του, διότι ἐνέκλεισε τὸν φεουδαρχὴν, κυριαρχῶν τῆς γῆς καὶ περιουσίας τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐργαζομένων, παρὰ πᾶν ἀνθρωπιστικὸν δίκαιον, παρὰ πᾶσαν χριστιανικὴν ἀρχὴν καὶ διὰ τοῦ ὁρθοδόξου δόγματος τοῦ καὶ ἐν Ρωσίᾳ πρὸς βεβαιότητα, εἰσηχθησαν ὑπὸ τὴν χοροῖαν τῶν κομμουνιστικῶν ἀρχῶν ἄλλαι θεωρίαι, αἱ τοῦ μηδενισμοῦ καὶ ἀναρχισμοῦ, ἀπὸ ἕνα Βακονίνον

Ρώσον κομμουνιστὴν. Οἱ ἀναρχισταὶ οὐδεμίαν μεταρροθίμειν καὶ θεωρίαν προβάλλουσι. Θεωροῦν τὸ κράτος ὡς κατὰ φύσιν τῆς ἐλευθερίας των καὶ διὰ τοῦτο κηρύσσονται ἀμελήηται τούτου ἐχθροὶ καὶ ζητοῦν τὴν ἀνατροπὴν του. Ἡ ἐκκλησία καὶ ἡ θρησκεία ὡς πρὸς βεβούσα καὶ ἐπιβάλλουσα ἠθικὰς ἀρχὰς κατακηρηνίζεται καὶ οἱ καὶ μεταβάλλονται εἰς στάβλους. Μετὰ τὴν ἀνατροπὴν δὲ τοῦ κράτους ἀνατρέπονται καὶ οἱ πολιτικοὶ καὶ δικαστικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ καὶ ἀστυνομικοὶ καὶ κοινωνικοὶ νόμοι. Τί τίθεται ἀντ' αὐτῶν; Τίποτε κατὰ τοὺς ἀναρχιστάς, δι' αὐτὸ καὶ μηδενιστὰς καλοῦνται. Τίποτε, διότι ἄλλο τι ἀντὶ τῶν καταργουμένων θὰ ἐμποδίσῃ τὴν καταστροφὴν καὶ οὕτω τὴν ἐπιθυμῶν πλήρη. Τὸ σύστημα αὐτὸ, μετὰ τὸν πρῶτον Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον, εὐρὸν ἔδωκεν κατάλληλον, τὰς ψυχὰς τῶν πιεζομένων ἐργατῶν διὰ τοῦ φεουδαρχισμοῦ ἐν Ρωσίᾳ, προσεπάθησε νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν τῇ κοιτίδι του, ἀλλὰ μὴ δυνάμενον καὶ ἐκεῖ ἀκόμα νὰ σταθῇ, ἐκρύβη καὶ τοῖτο ὑπὸ τὴν μάσκα τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ μὲ διαφόρους καὶ συνεχεῖς πειρατισμοὺς, καὶ ἀβασίας, διὰ τὸ ἀνεφάρμοστον τῶν ἀρχῶν του, κατάρθρωσε τέλος νὰ ἐπιβληθῇ μόνον δικτατορικῶς καὶ ἐπαναστατικῶς, διότι ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει οἱ ἀναρχισταὶ παραδέχονται τὸ δίκαιωμα τῆς ψήφου. Ἐκτοτε δὲ, ἐπειδὴ οὐδὲ τότε ἐπεκράτησαν, ἐξακολουθοῦσιν ὑπονομεύοντες εἰς τὰ διάφορα κράτη πᾶσαν νόμιμον ἐξουσίαν καὶ ἀποστελλόντες παντοῦ ὁπαδοὺς, πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ των καὶ ὅπου δύνανται πανταχοῦ καὶ εἰς πᾶσαν εὐκαιρίαν ἐπιδιώκουν τὴν ἐπιβολὴν των ὑπὸ τὴν μάσκα τοῦ κομμουνισμοῦ. Εὐκόλως λοιπὸν ἀντιλαμβάνεται ὁ ἀναγνώστης τὸ κίνητρον τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου.

Ἄλλ' ἂς ἔλθωμεν ἤδη νὰ ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα ὡς Ἕλληνας πλέον καὶ Χριστιανοί. Ἐπρεπε νὰ εὐφροῦντο Ἕλληνας τοὺς ὁποῖους νὰ παρασῶρουν αἱ ἀρχαὶ αὐταί; Ἐπρεπε εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν συντελέσασαν διὰ τῆς φιλοσοφίας τῆς νὰ ἐξαπλωθῇ καὶ διαδοθῇ ὁ Χριστιανισμὸς νὰ ἔχουσιν καμμίαν ἰσχύν αἱ ἀρχαὶ αὐταί; Καὶ ὅπου ὑπάρχει καὶ ἐπικρατεῖ καὶ πρὸς βεβέται πλήρως καὶ ὅπως πρέπει ὁ Χριστιανισμὸς, δύνανται νὰ ἔχουσιν ἔστω καὶ πόρρωθεν ἰσχύν αἱ ἀρχαὶ αὐταί; Ζητοῦσιν, ὡς προαναφέραμεν, τὴν ἀνατροπὴν καὶ καταργῶσιν παντὸς θεοῦ καὶ ἀνθρώπινου νόμου. Ἄλλὰ τὴν δυστυχίαν ἤτις ἀναποφευκτικῶς θὰ δημιουργηθῇ καὶ ἐκ τῆς ἀνατροπῆς καὶ ἐκ τῆς ἀπαραίτητης κρατουμένης αἰθαιρεσίας, ἐπρόβλεψαν κἂν νὰ τὴν προλάβουν ἢ νὰ τὴν ἐπουλώσουν; Ὅχι, τὰ εἶδαμε δυστυχῶς καὶ τὰ βλέπομε ἀκόμη ὀφθαλμοφανῶς, οἰκογενεῖας ἀποφραμισθείσας, σπίντα γκρεμισμένα, πτώματα τεμαχισμένα. Ὁ Χριστιανισμὸς ὅμως ἀντιθέτως διδάσκει τὴν ἀνακομφίαν εἰς τοὺς πᾶσοντας, ἐπίσκοπον δὲν ἀσθενούντων, περιθάλμει τῶν δυστυχῶν. Ἐξήγησαν τὴν ἀνατροπὴν τῶν τάξεων, νὰ ἔλθῃ ἡ Καισαριανὴ στὸ Κολωνάκι κτλ., ἀλλὰ ποῦ εἶδαν ἐν Ἑλλάδι ὑφιστάμενος τὰς τάξεις; Εἰς ποῖαν περιπτώσει ὁ κῆτοικος τῆς συνοικίας Α. εἶχε μεγαλειότερα δικαιώματα εἰς τὸ πολίτευμα τοῦ κατοικοῦ τῆς Β., ἂν καὶ οἱ δύο ἦσαν ἐξ ἴσου νομοταγεῖς καὶ πειθαρχικοὶ πολῖται; Καὶ ἐλησμονήσαν ἐπίσης ὅτι οἱ τῆς Καισαριανῆς κάτοικοι ἦσαν ἰδιοκτηταί, ἔστω καὶ τοῦ μικροῦ αὐτοῦ οἰκίσκου των, ἐνῶ οἱ τοῦ Κολωνακίου καὶ τῶν ἄλλων συνοικιῶν, οἱ πλειστοὶ ἦσαν ἐνοικιασταί; Ἐστρέφοντο ἐναντίον τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν μεγάρων; Ἄλλὰ δὲν ἐξήτουν τὴν κοινοκτημοσύνην τοῦ μεγάρου, παρὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ κτήτορος. Νὰ φύγῃ ὁ κάτοχος καὶ νὰ πάρῃ τὸ κτήμα ὁ ἐπιδορμεύς. Ἐνῶ οὐδεμίαν ὁδὸν πρὸς νόμιμον ἀπόκτησιν των καὶ εἰς αὐτοὺς, δι' ἐργασίας εἶναι ἀποκεκλεισμένη. Διὰ νὰ μὴ ἀναφερόμεθα καὶ τὰς παρανόμους, τῆς μαύρης ἀγορᾶς π. χ., κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς κατοχῆς, ἤτις εἶχε τὴν ἔδραν τῆς εἰς συνοικισμοὺς καὶ ὄχι εἰς τὸ Κολωνάκι καὶ τὰς λοιπὰς συνοικίας, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἐβαλλον οἱ κύριοι. Καὶ πάλιν ἐλησμονήθη ἔδω ὁ Χριστιανισμὸς, ὁ ὁποῖος διδάσκει τὸ «οὐκ ἐπιθυμήσεις ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί». Καὶ διὰ νὰ μὴ μακρογῶμεν ἐλλείψει χώρου, ἂς καταλήξωμεν. Εἶμεθα Ἕλληνας, ἀπόγονοι γνήσιοι τῶν μεγάλων προγόνων μας, οἵτινες διὰ τῆς Φιλοσοφίας συντέλεσαν εἰς τὴν

ΑΙ ΗΘΙΚΑΙ ΑΞΙΑΙ

Κάθε πόλεμος φέρει μαζί του μεγάλας ὀλικὰς καὶ ἠθικὰς ζημίας, τὰς οποίας καλεῖται κατόπιν τῶν ἀνθρώπων τὸ γένος νὰ ἐπανορθώσῃ. Καὶ αἱ μὲν ὀλικαὶ ζημίαι εἶνε ἀπλῶς ζήτημα χρόνου καὶ χρημάτων καὶ ἡ ἱστορία δὲν εἶνε νὰ ἐπιβεῖη περιπτώσιν καθ' ἣν αἱ ζημίαι αὐταὶ νὰ μὴ ἀποκατεστάθωσαν πλήρως. Πολλὰκις μάλιστα καὶ ὀλικὴ πρόδος ἀνεῖκυε μετὰ πολέμου ὀφειλομένη κυρίως εἰς τὴν ἐξέλιξιν ὀρισμένων ἐφευρέσεων αἰτίνας ἐχρησιμοποίησαν ἀρχικῶς μόνον διὰ πολεμικοῦ σκοποῦς. Ἐκεῖναι ὅμως αἱ ζημίαι αἱ ὁποῖαι καὶ ριζικότεραι εἶναι καὶ δυσκολότερον ἐπανορθώσι τὴν εἰς ἠθικὰς ζημίας αἱ ὀφειλόμεναι εἰς τὴν χαλάρωσιν τῶν ἠθικῶν ἀξιών αἱ ὁποῖαι δικαίως θεωροῦνται ὡς τὸ θεμελίον τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.

Ὅταν καὶ ὁ τελευταῖος παγκόσμιος πόλεμος ἀπὸ τῶν ὁποίων μόλις ἐξερχόμεθα, ἀφίνει ὅπισθον τοῦ βεβαίως ἀπειρα ὀλικὰ ἐρείπια: πόλεις κατεστραμμένας, τεχνικὰ ἔργα πάσης φύσεως ἀχρηστευμένα, μέσα παραγωγῆς ἀνθρώπινων ἀγαθῶν παραλελυμένα! Ἄλλα ὅλα αὐτὰ θὰ ἐπανορθώθωσι καὶ ὁ χρόνος τῶν ὁποίων θὰ ἀπαίτησιν ἡ ἐπανορθώσις των δὲν θὰ εἶνε, ὡς ἐλπίζομεν, μακρὸς. Πολλὸ ταχέως θὰ ἐλησμονοῦσασμεν κἂν ὅτι ἐγένετο πόλεμος ἐάν δὲν μᾶς ἐνεθύμωσαν αὐτὸν αἱ ἄλλαι ζημίαι, αἱ ἠθικαὶ ζημίαι τὰς οποίας καταλείπει. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ τὰς ἀπαριθμήσωμεν ἔδω, διότι ὅλοι μᾶς ζῶμεν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πολέμου αὐτοῦ καὶ τὰς γνωρίζομεν μὲ τὸ παραπάνω. Αὐτὰς δὲ πρέπει κυρίως νὰ φροντίσωμεν νὰ ἐπανορθώσωμεν διότι ἄλλως θὰ παρουσιάσωμεν τὸ τραγικὸν φαινόμενον κόσμου ὁ ὁποῖος θὰ δυστυχῇ παρὰ τὴν ἄλαν προημμένην ὀλικὴν εὐμερίαν τὴν ὁποῖαν εἶνε δυνατόν νὰ παρουσιάσῃ.

Ἄ! αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον χαιρετίζομεν μὲ ἐξαιρετικὴν ὄλας χαρὰν τὴν ἄρασιν τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως Ἑλληνίδων, ἡ Ἑλληνοπόλις, τῆς οποίας κύριος σκοπὸς εἶνε, ὡς μᾶς λέγει τὸ τρίτον ἄρθρον τοῦ καταστατικοῦ τῆς. «Νὰ ἀναστυλῶσιν εἰς τὰ αἰώνια καὶ περιλαμπρα βάθρα των τὰς ἀκαταλύτους ἠθικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀξίας τῆς Πατρίδος, τῆς Ἑθροκείας καὶ τῆς Οἰκογενείας».

Καὶ πράγματι ἄνευ τῶν τριῶν αὐτῶν βᾶθρων οὔτε κοινωνία οὔτε Κράτος οὔτε καὶ Ἑλληνικὴ Φυλὴ δύνανται νὰ ὑπάρξωσιν. Ἐάν δὲ, παρὰ τὰ ἀμελήητικα πλῆγματα τὰ ὁποῖα ὀπείσθη ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον ὁ Ἑλληνισμὸς, κατάρθρωσε πάντως τὰ ἐπίσημα καὶ νὰ σαματουρηθῇ, ὡς τελευταίως ἀκόμη ἐφραξε κατὰ τὸν πρὸ μικροῦ λήξαντα παγκόσμιον πόλεμον, τοῦτο ὀφείλεται ἀσφαλῶς εἰς τὸ ὅτι κατάρθρωσε παντοῦ κατ' ἀξιοσάμωστον τρόπον τὴν κρατήσιν ἀλόγητον τὴν φιλοπατρίαν του καὶ ἀμείωστον τὴν προσήλωσιν του εἰς τὰς πατροπαράδοτους τὴν θρησκευτικὰς καὶ οἰκογενειακὰς ἀρχὰς.

Εὐχόμεθα ἐξ ὅλης ψυχῆς εἰς τὴν Ἑλληνοπόλιν ἐξαιρετοῦν πρόσοδον καὶ δικαιοσύνην τῶν πόθων τῶν ἱδρυτῶν τῆς.

Ι. ΡΩΜΑΝΙΔΗΣ

ἀνάπτυξιν καὶ διάδοσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ ὅστις διδάσκει τὸς ὑψίστας κοινωνικὰς καὶ ἀνθρωπιστικὰς, ἀρχὰς εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Ἄς ἐπανεῖθωμεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς θρησκείας μας. Αὐτὴ ἔσθ' ὕψιστον ὡς κορωνίδα τῶν διδαγμάτων τῆς θεοῦ τὸ «ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν» Ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχουν οὔτε ἐργοστάσια μεγάλης βιομηχανίας, οὔτε συνεπὼς πλῆθος πιεζομένων ἐργατῶν, οὔτε φεουδαρχικὸν σύστημα. Ἄλλα καὶ διὰ τοὺς ἐργάτας πᾶσα πεπολιτισμένη χώρα ἔχει μεριμνήσει ὥστε ἡ θέσις σήμερον τοῦ ἐργάτου νὰ εἶναι καλλίστερη, καλλιτέρα πολλὰκις ται τοῦ κεφαλαιούχου. Ὑπάρχει χριστιανισμὸς ὅστις κηρύσσει πλήρη ἰσότητά μετὰ τῶν ἀνθρώπων, ὅστις ἐπιβάλλει τὴν ἀλληλοὑποστήριξιν, ὅστις διδάσκει τὸν σεβασμὸν πρὸς τοὺς πολῖτας καὶ τοὺς ἀνωτέρους. Ἡ ἐλευθερία ἐπίσης τῶν σκέψεων καὶ τῶν ἀντιλήψεων τοῦ ἀνθρώπου εἶναι πάτριον τῶν Ἑλλήνων καὶ ὁ σεβασμὸς τῶν πατριῶν νόμων. Τὸ πρῶτον τῶν Ἀθηναίων τὸ δεύτερον τῶν στρατιωτῶν καὶ ὁ Χριστιανισμὸς τὸ ἐκτελεστον. Δὲν ἐπιβάλλει ὁ Χριστὸς τὴν διδασκαλίαν του διὰ τῆς βίας, κηρύσσει καὶ τὸν ἀκολουθοῦσιν οἱ μαθηταὶ του καὶ πλῆθος κόσμου, διότι εἶναι ἀληθινὸν τὴν διδαχὴν του. Γεννᾶται εἰς τὴν φάτην ὄχι εἰς μέγαρον καὶ τὴν στιγμήν πού τὸν σταυρῶνουν καὶ μαρτυρεῖ κηρύσει τὸ «πάτερ ἄφες αὐτοῖς» Δὲν ζητεῖ «θάνατος στοὺς προδότας καὶ φασίστες». Γεννᾶται ὄχι ἀπὸ καμμίαν πλουσίαν ἀσπὴν, ἀλλὰ πτωχὴν παρθένον τὸυ λαοῦ, ἀλλ' ἀγνοῦσιν τὰ ἤθη. Ὅχι μὲ κόκκινον μαντήλι στὸ κεφάλι μὲ ὑψηλὴν τὴν γροθιά καὶ φωνάζουσαν τὸ γνωστὸν «κάτω κτλ.» Πάσχει καὶ κοινὸς ἀνθρώπος καὶ δεόμενος πρὸς τὸν πατέρα του, κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ πάθους του, θεὸς καὶ αὐτὸς δὲν ἐπαναστατεῖ. ἀλλὰ κηρύσσει τὸ ὕψιστον διδάγμα πειθαρχίας «γεννηθῆτω οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σὺ». Σεβασμὸς πρὸς τὸν Πατέρα καὶ ἀνωτέρου. Πάσχω ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ βλέπων κλαίουσιν τὴν μητέρα του, λησμονεῖ τὸ πάθος του καὶ στραφόμενος μετὰ γλυκύτητος πρὸς τὴν Παναγίαν τὴν παρηγορεῖ διὰ τῶν λέξεων «γυναῖ ἰδοὺ ὁ υἱός σου... τὴν δίδει παρηγοροῦν τὸν Ἰωάννην καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασίν του τῆς δίδει τὴν δευτερεύουσαν θέσιν τῆς θεότητος. Διὰ τοὺς Ἕλληνας λοιπὸν οὐδεμίαν ἄλλην θέσιν ἔχουσι ἕνα καὶ ψυχοφθόρα διδάγμα, ἀλλὰ μόνον τὰ Χριστιανικὰ ὡς γνήσια Ἑλληνικὰ.

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΙΑΣ ΑΝΤΑΡΤΙΣΣΑΣ

Β'

ΑΠΡΙΛΙΟΣ—ΜΑΙΟΣ 1943. — Οἱ Γερμανοὶ βομβαρδίζουσι τὸ Βουραγρέλι στὰς 5/5/43 καὶ τὰ Θεοδώρια στὰς 29/5/43. Οἱ πρῶτοι τραυματῆαι τῆς περιοχῆς μᾶς πέφτουν στὴς φροντίδες μας. Οἱ γυναῖκες ἔτοιμες προσφέρουσι τὴς μεγάλας ὑπηρεσίας τους.

Ὅργανώνονται μὲ τὸν ἱατρὸν Ἀναγνώστην πρόχειρα ἀναρωτήρια καὶ προσφέρουσι τὴς ὑπηρεσίας μας στοὺς τραυματίαι. Ἡ ἡμέρα τῶν βομβαρδισμῶν τοῦ Βουραγρέλι μᾶς στούσας Γερμανικά ἀπὸ τὸ πρῶτ ἕως τὸ βράδυ ἦταν μιά ἡμέρα φρίκης. Τοὺς πρῶτους τραυματίαις συγκεντρώσαμε ἀπὸ κάτω κατὰ τοὺς βράχους καὶ χωρὶς σχεδὸν τίποτα προσπαθήσαμε νὰ ἐπιδέσωμε τὰ τραύματα ἢ νὰ βοηθήσωμε τὸν ἱατρὸν Γεωργακόπουλον στὴς ἐγχειρήσεις του. Φαρμακευτικὸ ὕλικὸ δὲν ἔχουμε καθόλου! Ἡ Ἀγγλικὴ ἀεροπολὴ δὲν εἶνε ἀκόμη προημνευτὴ τίποτα ἀπὸ τὸ Κάιρο.

Οἱ τραυματῆαι μας καὶ τὸ γεροντικὸ μας προσωπικὸ φανήκαν ἠρώες πραγματικοὶ στὴς κρίσιμες αὐτῆς στιγμῆς μὲ τὰ πρῶτομα μέσα καὶ ὅπο τις γερμανικῆς βόμβες τῶν Στούκας.

ΙΟΥΛΙΟΣ 1943. — Οἱ ἐπιχειρήσεις κατὰ τῶν Γερμανοεταλῶν παίρουν τερασσίαν ἐντάσιν. Ὅλοι οἱ ἀντάρτες βρίσκονται στὴ γραμμὴ τοῦ πυρός. Οἱ μάχες διαρκοῦν δέκα ἡμέρας σ' ὅλους τοὺς ὁδοὺς γιὰ τὴν τελεία ἀπομόνωσιν τῶν ἐχθρικών δυνάμεων. Εἶναι ἐπιχειρήσεις πού γίνονται διὰ τὴν συγκράτησιν τῶν Γερμανῶν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ αἰφνιδιασμοῦ στὴς ἀποβάσεις τῆς Σικελίας. Αἱ ἐπιχειρήσεις τῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων ἐπέτυχον τελείως καὶ τὸ Στρατηγεῖον Μέσης Ἀνατολῆς συνεχάρη τούτοις πολεμιστάς.

Ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς οἱ τραυματῆαι συγκεντρώονται στὸ Βουραγρέλι. Τὸ πρῶτον Νοσοκομεῖον τῶν Ε.Ο.Ε.Α. τὸ ὄργανώσαμε ὀλίγο ἔξω τοῦ Βουραγρέλι γιὰ νὰ ἀποφεύγωμε τοὺς ἀεροπορικῶς βομβαρδισμοὺς.

Οἱ τραυματῆαι εἶναι πολλοὶ. Πειπεραμένως νοσοκόμες δὲν ἔνυπάρχουν. Ξενυχτὰ καθημερινῶς στὸ προσκέφαλο τῶν ἐτοιμοθάνατων τραυματιῶν μας, τῶν παλληκαριῶν τῶν βουνῶν πού ἀρροβα ἀντίκρυσαν τὴς γερμανικῆς καὶ ἰταλικῆς φάλαγγες γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς φυλῆς μας.

Τὸ καθῆκον μᾶς ὡς γυναῖκες Ἑλληνίδες εἶναι σοβαρὸ καὶ πρέπει ν' ἀνταποκριθῶμε μὲ τὸν καλλίτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον τρόπον.

Οἱ ἠρώες αὐτοὶ πεθαίνοντες φωνάζουσι: Ζήτω ἡ γλυκία μας Πατρίδα.

Οἱ σκληροὶ αὐτοὶ ἀγῶνες στὰ ἡπειρωτικὰ βουνὰ συνεχίζονται, οἱ νεκροὶ μᾶς αὐξάνουν καὶ τὰ ἀνταρτικὰ σώματα ἀποτελοῦν πλέον στρατιωτικὰ τμήματα ἀγωνιστῶν μὲ τὸν τίτλον πού τοὺς ἔδωκε τὸ Γ.Σ. Μέσης Ἀνατολῆς, Ε.Ο.Ε.Α. Ἑθνικαὶ Ὁμάδες Ἑλλήνων Ἀνταρτῶν.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1943.—Τὸ Νοσοκομεῖον Βουραγρέλι—ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον Στρατιωτικὸν Νοσοκομεῖον τῶν Ε.Ο.Ε.Α. καὶ ὀπείσθη ἀπὸ Ἀρχηγεῖον Τζουμέρκων.—Ἄρτης. Περιλαμβάνει τραυματίαις ἀντάρτες τοῦ Ἀρχηγεῖου Τζουμέρκων καὶ τοῦ τμήματος Ξηροβουνίου. Οἱ ἀγωνιστῆαι αὐτοὶ τῶν βουνῶν μὲ ἐξαιρετο ἠθικὸ ἀνυπομονοῦν στὸ κρεβάτι τοῦ πόνου νάρθη γρήγορα ἡ ἡμέρα πού θὰ μετρηθῶν καὶ πάλιν μὲ τοὺς βαρβάρους.

Τραυματίστηκαν στὸ πεδῖον τῆς τιμῆς καὶ πολλοὶ συμπολεμιστῆαι τῶν ἔσσαν ἠρωικὰ μαχόμενοι, μὰ οἱ Γερμανοεταλοὶ ἀναγκάσθησαν νὰ ἐπιστρέψωσι στὴς βάσεις των μέσα στὴς πόλεις πληροκωντας ἀκριβὰ τὴς ἀπόπειρας των. Αἱ μεγάλας ἀπόλειες των ἔρχισαν νὰ τοὺς ἀνησυχῶν πολὺ, ἐνῶ αἱ ἀνταρτικαὶ ὁμάδες πολυἀπαλασίζονταν καὶ συγκροτοῦσαν ἰσχυρὰ στρατιωτικῶς καλλίτερα.

Ὅλη ἡ ὕπαιθρος ἦταν ἐλευθερῆ μπροστὰ στὰ μάτια τῶν Γερμανοεταλῶν, οἱ ὁποῖοι φρόντιζαν μὲ κάθε τρόπο νὰ δυχρῶνται καλλίτερα.

Τὸ Βουραγρέλι ἔδρα τῶν ἀρχηγῶν Τζουμέρκων.—Ἄρτης εἶνε ἕνα πραγματικὸ στρατόπεδο καὶ ἀποτελεῖ τὴν ἐλπίδα καὶ περιφάνεια κάθε Ἑλληνικῆς ψυχῆς.

Τὰ ἀνταρτοπούλα νέες μάχες δίδουν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ἔξω ἀπὸ τὴν Ἄρτα.

Αἱ ἀδελφές βρίσκονται σὲ συνεχῆ ἐπαφὴ μὲ τὰ τμήματα τοῦ πολεμοῦν. Κάθε τραυματίας ἢ ἀσθενὴς ἐρχεται στὰ χεῖρα τῶν κοριτσιῶν πού προθυμῶτα προσφέρουσι τὴς ὑπηρεσίας των. Μὲ τὴν φροντίδα μᾶς μεταφέρονται στὸ Νοσοκομεῖον ὅσο τὸ δυνατόν γρηγορότερα καὶ ἀνετότερα.

Οἱ ἀγῶνες συνεχίζονται καὶ αἱ ὀποχρεώσεις μᾶς ὡς γυναικῶν αὐξάνουν.

Πολλοὶ Ἀεῖκοι βρίσκονται καθημερινῶς στὸ σπίτι μᾶς λόγῳ τῆς ὑπηρεσίας των. Οἱ ἀντάρτες στρατιωτικῆς καὶ Ἀεῖκοι εἶναι γυναικῶν,

ΜΙΑ ΘΑΛΙΒΕΡΑ ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΔΥΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

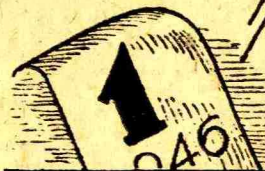
Στις άγιες και ιερές αυτές ημέρες που η ψυχή γαληνεύει και το πνεύμα της καλωσύνης πρυτανεύει στην διάνοια...
Στες άγιες και ιερές αυτές ημέρες που η ψυχή γαληνεύει και το πνεύμα της καλωσύνης πρυτανεύει στην διάνοια...

Ο Πυροβόλαρχος της περιφέρειας Μηχανοκινήτου της Πυρ(χ)ίας 15517 της Β3 Μοίρας Β. Πυρ(χ)ικού με τους αξιωματικούς του, δημολοχάγόν της Πυρ(χ)ίας (αξ)κόν Βολ(χ)ς και ένα των σβλαραγών της εργαζόμενοι επί του χάρτου Σι' εξαγωγών επι-χειρήσεων νυκτερινής βολ(χ), ανήμερα Χριστούγεννα.

Πρωτοχρονιάτικα Διηγήματα

Η Δραχή της Βασιλόπιτας του κ. Μ.Χ. Κωνσταντοπούλου.

Ήταν παραμονή πρωτοχρονιάς. Το σπητικό μας στη Σύμη της Δωδεκανήσου λαιμοκοπούσε από πάνω ως κάτω απόπλαστρα και ουγύριο. Τά παραθύρια, οι πόρτες κι' οι γλάστρες με τα μυριστικά και τα λουλούδια φρεσκορίστηκαν με πρόσκινη λαδομπογιέ. Οι μαρμαρένιες πετσούλες και τα καλύτερια της αλλής φάνταζαν πεντακάθαρα και φρεσκασβετωμένα.

κος χαμαρωτός-χαμαρωτός και πολύχιωμος απ'το σπητάκι του και φώναζε με τη χαρούμενη φωνή του: Κου-κου... Κου-κου... Κου-κου... δώδεκα φορές...
— Πάει πια ο παλιός ο γρόνος, είπε η γιαγιά.
— Με τό καλό να μάς έρθη ο καινούργιος και να μάς φέρη την πολυπόθητη Λευτεριά!...

— Άρχισε να σουζοπάνη. Τα βουνά της Ανατολής χάθησαν σιγά-σιγά στο σκοτάδι. Μαζευτήκαμε γωις μέσα, γιατί το κρύο ήταν τσουχερό. Έξω έβριζε φιλό φιλό χιονόνερο...
— Άρχισε να σουζοπάνη. Τα βουνά της Ανατολής χάθησαν σιγά-σιγά στο σκοτάδι...

— Τη δραχή θέλωωω... την άσημνια μου τη δραχή... Δική μου είναι η δραχήμηση...
— Η μητέρα μου κι' οι άλλοι προσκαλεσμένοι παρεκάλεσαν τη γιαγιά να μου δώση τη δραχή για να πάω να κλάμματα. Μά εκείνη δεν άλλαξε εύκολα κεφάλι. Δέ χάριζε κάστανια σε τέτοια πράματα...

MIX. X. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Βαθύ σκοτάδι, καταχνιά και μαύρη άνεμοζάλη
αυτή την πλάση έβούθιζε σ' άπελπισιά τρανή,
λιμάνι δίχως τρικυμιά και άτάραχο άκρογιαλί
κανένα δέν βρισκόντανε σ' αυτό ν' άναπαυτεί.

Έδωθε, κείθε έφρένοτο σέ γιγαντένια βράχια,
φουρτουνιασμένα πέλαγα θωρούσε πάντα έμπρός,
μά τ' ούρανού κλειστήκανέ ξάφνου τά καταρράχια
κι' εϋθύς γαλήνη έγένιχε και χύθηκε άγιο φός.

Σ' ένα χωριό, μικρό χωριό, που Βηθλεέμ λοιγεται
και τ' όνομά του άκούστηκε στής γής κάθε μεριά,
μιά όπεριτέλεια Δύναμις, ένα παιδί γεννιεται,
αϋτός ό ίδιος ό Χριστός σέ μιά φτωχή σηλιά.

Τόν ειδη κι' αναθάρρεψε ή νεκρωμένη πλάση,
τή δύναμή του έγνώρισε, πέφτει, τόν προσκυνεί,
μεσ' στή καρδιά τόν έκλεισε και άπ' όπου διαπεράση
τόνε καλεί σωτήρα της, τόν κράζει Αυτρωτή!

ΣΤΑΥΡΟΣ Θ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

ΑΝΤΑΡΤΙΣΕΣ !...

Χρισμένο στην πρώτη άνταρ-
τισσα κ. Κούλα Δαλάκου =

Μές της Ήλειου τις άπάτητες της όαξες
ή Ανιάρτισσα.. θεριό άγριεμένο..
σάν σίφουνας ξεχύνεται στις μάχες
πλάι στόν άνδρα.. και τόν πληγωμένο
παρμερίζοντας με βιάσι τά πουρνάρια
—τι θάρρος!.. μά και ψυχραιμία!..—
Ένώ οι όλοι έχουν στήσει συναυλία
του δένει τις πληγές: Και μέσ τ' άχνάρια
του κασικόδρομου χοργά τόν κουβαλάει
στό πρόχειρο πιό κάτω χειρουργείο..
ά!.. τι στοργή!.. Κ' εϋθύς ξαναγυρνάει
στή μάχη, άψηφώντας σφαίρες.. κρύο..
Και ή άλλη με τό αυτόματο στό χέρι
με βλέμμα άτσάλινο που θυμίζει
Σουλιώτισσες.. τής Λευτεριάς τ' άγέρι
άντρίκια και με πείσμα προσσιζει...
Ανιάρτισσες ΕΟΕΑ!.. ή Ίστορία
όλόχρυσες σελίδες σάς όφείλει
... του Γολγοθά τραβώντας την πορεία
αυγή χαρούμενη, στό σκλαβωμένο δειλί
σκορπίσατε.. ή δόξα σάς άξίζει!...

ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΤΖΑΜ-Σ

(Συνέχεια έκ τής 4ης σελίδος)

προσοκίας του άγαθού δάκρυα και νά πλέκη τις
ποιό σωτήριες έλπίδες για τό μέλλον τής ανθρωπό-
τητας.

“Ω! Δέν πρέπει πλέον νά ταραχθί ή ειρήνη. Δέν
πρέπει πλέον νά γείνη πόλεμος, Φθάνει τό αίμα,
φθάνει τό άδικο. Πρέπει άσάλευτη νά άπλωθί στόν
κόσμο ή ειρήνη του Θεού. Αυτό άποτελεί την εϋδο-
κία Του. Αυτό έψαλαν οι Άγγελοι την νύκτα τής
Γεννήσεώς Του στόν ούρανό τής Βηθλεέμ. Πρέπει
ό κόσμος όλος νά καταλάβη ότι όλοι είμεθα του
ίδιου Θεού παιδιά, αδέλφια λοιπόν μεταξύ μας. Με
την άγάπη, την όμόνοια, τόν άλληλοστηριγμό, θά
χαμογελοϋν πάντα τά χείλη μας, άσπόγγιστο δά-
κρυ κανένα δέν θά μείνη και άμοίραστος άναστενα-
γμός. Θά βασιλεύη ή χαρά παντού. Οι Άγγελοι
του Θεού θά ψάλλουν άκατάπαυστα τό «Δόξα έν
ύψιστοις Θεώ και επί γής ειρήνη έν ανθρώποις εϋ-
δοκία».

Αυτό εϋχομαι και έγώ σέ όλους σας, αγαπητοί
μου φίλοι, από τά βάθη τής ψυχής μου. Και σέ όλους
σας επικαλούμαι την Χάρι, που έξεπήδησε από τό
Σπήλαιο τής Βηθλεέμ.

† Ό τών Έλληνικων Δυνάμεων
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ & ΤΑ ΣΠΟΡ

Ό Α.Ο. Τρίτων έχει ένα θαυμάσιο γήπεδο εις την γω-
νίαν των όδών Γ' Σεπτεμβρίου και Τήνου, τό όποιον κα-
ταλλήλως φωταγωγημένον δι' ισχυρών ηλεκτρικών λαμ-
πτήρων χρησιμοποιείται και διά νυκτερινάς ασκήσεις και
αγώνας. Συναντηθήκαμε με την άρχηγό τής γυναικείας
ομάδος εις ένα Έλλην Παπαθεοφίλου ή όποία είχε την κα-
λωσύνη νά μάς πληροφορήση τά κάτωθι:

Τό γυναικείον τμήμα μπάσκει—μπόλλ του Α.Ο. Τρίτωνος περιλαμβάνει δύο ομάδας αι όποια προπονούνται έκά-
στην Τρίτην και Παρασκευήν τό άπόγευμα εις τό γήπεδον
του Όμίλου. Αι δύο αύται ομάδες άπαρτίζονται από τις
έξής παίκτριες.

Α' Ομάς: Παπαθεοφίλου Έλ. (άρχηγός), Μαρβέλη
Α., Μαρβέλη Κ., Σκουροπούλου Β., Άγγελίδου Α., Πωλο-
γεώργη Κ., Κολοβού Τ., Σπανοπούλου Α., Τουλουμετζό-
γλου Τ., Μαρνέρη Μ., Τάγκα Κ., Λαμπάση Κ., Παπαχαλζ
Μ., Κουκοπούλου Μ., Πολυχρονοπούλου, Βουλγαρίδου Β.
και Σανδηγιάννη Σ.

Β' Ομάς: Τουτουνηζή Α. (άρχηγός) Δεσποτοπούλου
Ρ., Φράγκου Μ., Βατσπούλου Κ., Τσώνη Τ., Πρωτοπαπά
Κ., Καρνετήρη Μ., Κατσιράδου Μ., Κανελλοπούλου Φ.,
Πετροπούλου Μ., Τσάλα Ι., Μπρέμπου Ε., Λαμπούση Μ.,
Αθήνη Μ., Μπάμπαρη Μ. Θεοδοροπούλου Μ. και Αθη-
ναίου Τ.

Αι άνωτέρω ομάδες διεξήγαγον άρκετους αγώνας μέχρι
σήμερα έκ των όποίων σημειούμεν τους κάτωθι:

Τρίτων—Σπόρτιγκ 17—4

Τρίτων—Π. Φάληρον 14—10

Τρίτων—Σπόρτιγκ 23—12 (Τελικός γυναικείου πρωτα-
θλήματος Αθηνών).

Τρίτων—Σπόρτιγκ 9—8

Τρίτων—Π. Φάληρον 14—11

Τρίτων—Σπόρτιγκ 9—4.

Εις τό γήπεδον του Πανελληνίου Γ.Σ., γωνία Κοδρι-
κτινος—Μαυροκορδάτου, παρά τό άλσος του Παδίου του
Άρεως συναντήσαμε την άρχηγό τής γυναικείας ομάδος
Μπάσκει—μπόλλ του Συλλόγου, διδα Νότα Καστρίτου ή
όποία μάς άπληροφόρησε σχετικά με την ομάδα.

Η γυναικεία ομάδα μπάσκει του Πανελληνίου Γ.Σ. ου-
νεκροτήθη μόλις έφέτος, κατά τόν Φεβρουάριον, και ως
έκ τούτου δέν έχει νά επιδείξη μεγάλην κίνησιν. Ηδη προ-
πονείται τακτικά έκάστην Παρασκευήν και έλπίζει ότι θά
δυνηθί νά παρουσιάση εις τό έρχόμενον γυναικείον πρω-
τάθλημα μίαν καλήν δρασιν. Η ομάδα άπαρτίζεται από
τις κάτωθι παίκτριες.

Νότα Καστρίτου (άρχηγός), Έλένη Εδστρατιάδου,
Ζώρα Δέλλια, Βέρα Δέλλια, Τένα Μαυρίκη Δίτσα Καραλή
Μαριάνθη Σταύρου, Χάρη Κυριακού, Έβα Κυριακού, Λελέ
Κυριακή και Κάκια Καικεπάκη.

Η ομάδα έλαβε μέρος εις τό γυναικείον πρωτάθλημα
με τά εξής αποτελέσματα:

Π Τρίτωνος—Πανελληνιος 12—11

Ι Σπόρτιγκ—Πανελληνιος 24—3.

Στό προσεχές φύλλο μας θά σάς γράψουμε για τόν Α.
Ο. Σπόρτιγκ και τόν Α.Ο. Π. Φάληρου.

ΖΗΤΗΣΑΤΕ

ΤΑ ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Είναι τό καλλίτερον λογοτεχνικόν Περιοδικόν

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΦΩΚΑΣ

—ΤΥΠΟΙΣ Γ. Π. ΞΕΝΟΥ ΒΙΡΓ. ΜΠΕΝΑΚΗ Θ—

ΕΜΝΟΤΗΤΑ

1946

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1944

1945

Δακούρης